

Νέαι Χῶραι

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Ι - ΑΡΙΘ. 10

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ :

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΟΥ :

ARGUS :

ΓΡΗΓΟΡΗ Π. ΚΑΣΙΜΑΤΗ :

ΛΕΟΝ SAVADJIAN :

ΔΗΜ. Θ. ΦΩΛΙΑ :

Κ. ΚΡΟΤΣΗ :

ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΝΑΟΥΜ :

Ἡ Εἰρήνη στὰ Βαλκάνια.

Ἡ Βαλκανικὴ διάσκεψις.

Ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ εἰς τὴν Ρουμανίαν.

Ἀποστολὴ τῶν Νέων Χωρῶν στὴν ὁργάνωσιν τοῦ συγχρόνου Κράτους.

Ἡ ξένη λογοτεχνία εἰς τὴν Βουλγαρία.

Πῶς θὰ ζωντανέψῃ ἡ Ἑπειρος.

Τὸ νέον σιδηροδρομικὸν δίκτυον τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν δένδρων διὰ σπόρων.

Σημειώματα. — Γεωργικά καὶ Οἰκονομικά. Φιλολογικά καὶ Καλλιτεχνικά νέα. — Εἰδήσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Βαλκανικὴν. — Νέα τῆς «Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐταιρείας» κ.λ.π.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΩ 1841

Κεφάλαια Μετοχικά καὶ Ἀποθεματικά... Δρχ. 1.205.000.000

Καταθέσεις (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1929)... » 6.550.000.000

Κεντρικὸν Κατάστημα ἐν Ἀθήναις

Ὑποκαταστήματα εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα

Πρακτορεῖον ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ: 51 Maiden Lane

Γραφεῖον ἐν Σικάγῳ: 33 S. Clark Street

Ἀνταποκριταὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ

Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζικὰς ἐργασίας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ ἐξαιρετικῶς συμφέροντος ὅρους. Δέχεται δὲ καταθέσεις (εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐπὶ προθεσμίᾳ καὶ ταμιευτηρίου) εἰς δραχμὰς καὶ ξένα νομίσματα μὲ λίαν εὐνοϊκὰ ἐπιτόκια.

HELLENIC BANK TRUST COMPANY NEW YORK - 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ὁλοσχερῶς καταβεβλημένα δολλάρια 1.500.000

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1916

Ἔδρα ἐν Πειραιεῖ: Πλατεῖα Θεμιστοκλέους

Γενικὴ Διεύθυνσις ἐν Ἀθήναις: Γωνία Σταδίου - Κοραῆ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΠΕΙΡΑΙΟΤΡΑΠΕΖΑ

ΠΑΣΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ
ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΩΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ - ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ
ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Εἰδικὴ ὑπηρεσία ἀποθηκῶν

Ἐμπορικὴ πληροφορία

ΤΑΧΙΣΤΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΙΣ ΠΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τὰ χειρόγραφα

κατὰ γενικὸν κανόνα

δὲν ἐπιστρέφονται

Τιμὴ Τεύχους Δρχ. 8.

Νέαι Χῶραι

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1930

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἑσωτερικοῦ Δρχ. 100

Βαλκανικῆς » 150

Ἀμερικῆς Δολ. 5

Ἐξωτερικοῦ Φρ. Γαλλ. 75

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΘΗΣΕΩΣ 12

ΤΗΛΕΦ. 57.08

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γ. Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΤΟΣ Ι. ΑΡΙΘΜ. 10

Η ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Μία νίκη στοὺς φίλους τῆς εἰρήνης ἐπεφύλαξε ἡ Α'. Βαλκανικὴ Διάσκεψις, γιατί ὁμολογουμένως ἐπέτυχε τελείως ὅτι ἐπεδίωξε. Τὸ ἀγέλημα ξεχύθηκε σ' ὅλη τὴν ταραχώδη καὶ τρικυμισμένη ψυχὴ τῆς Βαλκανικῆς καὶ τὴν ἔκαμε νὰ αἰσθανθῇ τὸ πρῶτο σκίρτημα βαθειᾶς χαρᾶς. Ὅποιος θυμῆθῃ τὴν μακροσμένη καὶ πρόσφατη ἱστορία τοῦ Αἴμου μὲ τοὺς ἀλληλοσπαραγμοὺς τῆς καταστροφῆς καὶ τὸ ἐξοντωτικὸ πνεῦμα, πὺ ἐπικρατοῦσε καὶ πὺ ἐνέπνευεν καὶ ὑπεδούλιζαν τὰ ἀλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα τῶν ἄλλων Εὐρωπαίων, δὲν μπορεῖ παρὰ μὲ συγκίνησι νὰ σταθῇ στὴν σημερινὴν ἐποχὴ, πὺ ἐκούσια, ἀντιπρόσωποι τῶν λαῶν τῆς Χερσονήσου μας συνήλθαν γιὰ νὰ συσχεθοῦν γιὰ τὴν ἐπιδίωξι τῆς παγίσεως τῆς μεταξύ των εἰρήνης, τὴν ἐξερεῦνησι τῶν αἰτίων, πὺ τὴν παρακώλυσαν ἕως σήμερα, τὴν ἐξεύρεσι τῶν μέσων διὰ τὴν ἐξομάλυνσι τῶν διαφορῶν καὶ τὴν τελείαν ἐκκαθάρισι τῆς ἀτμοσφαιρᾶς, πὺ κορεσμένη ἀπὸ προλήψεις καὶ Μεσαιωνισμοὺς ἐμπόδιζε τὴν ἐπαφὴν, τὴν γνωρίμιαν, τὴν φιλίαν, τὴν συναδέλφωσιν καὶ τὴν ἐπιδίωξιν ἀπὸ κοινοῦ τῆς ἐπιτυχίας τῶν σκοπῶν των, πὺ καθ' ὅλα συγγενεύουν. Ἀλλὰ καὶ γενικώτερα ἡ κίνησις αὐτὴ εἶνε ἐνδεικτικὴ τῆς προόδου καὶ ἐπικρατήσεως τῶν νέων συγχρόνων τάσεων καὶ ἰδανικῶν, τοῦ ἰδεώδους τῆς εἰρήνης. Καὶ τὸ εὐχάριστον εἶνε ὅτι δὲν ἔχει ἔρρισμα μόνον τὸ ἀποκάμωμα ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τοῦ πολέμου. Δὲν παρουσιάζεται μόνον ὡς φυσικὴ συνέπεια τῆς ὀλικῆς καὶ ψυχικῆς καταδραθρώσεως, πὺ προεκάλεσεν ὁ ἐξολοθρευτικὸς τελευταῖος πόλεμος, ἀλλὰ ὡς ἕνα σταθερὸ αἶτημα, μὲ

ἐπιταγή, μὲ δικαίαν ἀπαίτησις τῶν λαϊκῶν μαζῶν, πὺ ἀπέκτησαν πλήρη συνείδησι τῆς κτηνώδους φύσεως τοῦ πολέμου, ὡς μέσου λύσεως τῶν μεταξύ μας διαφορῶν, καὶ τῶν συνεπειῶν του, πὺ πάντα αὐτὲς θρυμματίζουν εἰς ὄφελος ἐλαχίστων ἐπιτηδείων. Ἔτσι βλέπουμε ὑπὸ τὴν πίεσι τῶν κάτω καὶ τὴν ἀνύψωσι τῆς διανοητικῆς στάθμης τοῦ ἀνθρώπου νὰ ξεπερνῶμε τὸ πρῶτο στάδιο, κατὰ τὸ ὁποῖον στίς ψυχὰς καὶ τῆς διανοίας ἐκλεκτῆς μειοψηφίας ἀνθρωπιστῶν ἐσμιλεύθηκε νοερά τὸ ἰδεώδες τῆς εἰρήνης καὶ ἐκδηλώθηκε, ὡς ἕνα ὠραῖο ὄνειρο, μὲ οὐτοπία ἴσως γιὰ τὸν καιρὸ τους—ὅπως ἄλλωστε συμβαίνει σὲ ὁποιαδήποτε ἀνθρωπίνῃ πρόδο—καὶ νὰ μπαίνουμε γιὰ πείσμα τῶν μικροχέλων ἐπικριτῶν καὶ μικρανθρώπων, πὺ πάντα παρουσιάζονται ὡς ἱστορικὴ ἀνάγκη ἀντιδράσεως καὶ ἀρνήσεως γιὰ νὰ ταναθῇ ἡ προσπάθεια τῶν φωτισμένων πρωτοπόρων, νὰ μπαίνουμε στὸ δεύτερο στάδιο τὸ δυσκολώτερο, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀρχίσαμε νὰ δίδωμε μίαν πραγματικὴν μὲ συγκεκριμένη μορφήν στὸ ἰδεώδες μας αὐτό, ἀνάλογη μὲ τὴν διανοητικὴ καὶ τὴν ὡς πρὸς τὰ ὀλικὰ μέσα τῆς συντηρήσεως μας κτητικὴν ἱκανότητα τοῦ πολιτισμοῦ μας. Ἄν λάβωμε ὑπ' ὄψιν μας σχεδὸν διεθνῶς τὴν καταστροφήν τοῦ ἀντεκδικητικοῦ συναισθήματος στίς λαϊκὰς μάζες, τῆς τάσεως συμβιβασμοῦ καὶ εἰρηγικῆς ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν, πὺ ὑπάρχουν ἢ μέλλουν νὰ προκύψουν, τὸ πνεῦμα τῆς ἐσωτερικῆς καὶ διεθνούς νομοθεσίας, τῶν ἐξωτερικῶν συμβάσεων, συνδιασμῶν καὶ συνεννοήσεων μεταξύ τῶν διαφόρων κρατῶν καὶ τὰ κυβερνητικὰ προγράμματα,

πρέπει νὰ εἰμεθα πολὺ κακόπιστοι γιὰ νὰ μὴ ὁμολογήσωμε ὅτι μεγάλοι πρόοδοι ἐσημειώθηκαν εἰς τὴν ἐπιδίωξι τῆς εἰρήνης. Ἡ ἱστορία εὐτυχῶς δὲν ἐπαναλαμβάνεται, ὅπως πολλοὶ θέλουν νὰ πιστεύουν γιὰ νὰ χαρακτηρίσουν τὴν σημερινὴ κίνησι ἐφήμερη, ἕνα περιοδικὸ φαινόμενο. Μὲ βαθύτερη ἐρευνα καὶ ἀνάλυσις τῶν γύρω μας, μᾶς πείθει ὅτι εἶνε ἀνευ προηγουμένου ἡ σημερινὴ ἔκφρασις τῆς διανοητικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἔκτασιν ἂν ὄχι καὶ εἰς ὕψος, καὶ ἡ κοινωνικὴ ὕψις του. Ἀλλωστε καὶ αὐτὴ ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνάθροισις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Βαλκανικῶν λαῶν, πὺ ἐκινήθηκαν μέσα στὸ πλαίσιο τῶν κυβερνητικῶν τῶν ἀντιλήψεων, ὅπως ἔχουμε ὅλα τὰ ἐνδόσημα ἀπὸ τὴν συχνὴν ἐπαφὴν των μὲ τὰς κυβερνήσεις των νὰ πιστεύωμε, καὶ ἡ εὐσυνείδητος προσπάθεια ὅλων, πὺ διεπνέετο ἀπὸ πνεῦμα εὐκρινείας, ἀλληλοσεβασμοῦ, διαλλακτικότητος καὶ ἐμπιστοσύνης, διὰ νὰ καταλήξουν εἰς τὰ τόσο ἐπιωφελῆ συγκεκριμένα καὶ πραγματοποιήσιμα συμπεράσματα των δὲν εἶνε μίαν τραγὴν ἐπιβεβαίωσιν τῶν παρὰ πάνω; Ὁμολογουμένως οἱ κ.κ. συνέδροι ἤρθον εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των. Ἀφοῦ κατενόησαν πλήρως τὸν προπαρασκευαστικὸν χαρακτήρα τῆς πρώτης αὐτῆς διασκέψεως μὲ θαυμαστὴν δεξιότητιαν ἔβαλαν τῆς βάσεις τῆς συνεννόσεως, συνεργασίας καὶ ἐνώσεως τῶν Βαλκανίων, ἔχαραξαν τῆς κύριες γραμμὰς, πὺ μελλοντικὰ θ' ἀκολουθήσουν οἱ λαοὶ τους, ἀπέδειξαν τὴν κοινότητα τῶν αἰσθημάτων καὶ συμφερόντων των, ἐξέτασαν τὰ ἐμπόδια τῶν ὁποίων ἀπαραιτήτος εἶνε ἡ υπερνίκησις ἐξέθε-

σαν και απεκραυστάλωσαν εις ψηφίσματα, μέσα πρακτικώτατα δια την πολιτικήν οικονομικήν και πνευματικήν προσέγγισι και έδωσαν συγκεκριμένη πλέον μορφή στην ένωση, ως συνασπισμόν κρατών ανεξαρτήτων με σκοπόν την παγίωσι της ειρήνης και την εθιμικήν των λαών των.

Η πρωτοβουλία αυτή των Βαλκανικών λαών δια την ειρηνικήν συμβίωσιν είχε αξιοσημείωτη και από άλλη άποψη.

Εκτός του ότι θα τους απαλλάξει από την αναγκαστική κηδεμονίαν των μεγάλων Δυνάμεων και θα τους καταστήσει κυρίους του οίκου των, θα θέσει φραγμόν και εις τις βουλγιμώδεις όρέξεις των τελευταίων, που υπό τύπων επιρροών συχνά γίνονται: άφορμή προστριβών ανταγωνισμών και συρράξεων.

Αί συζητήσεις κατά την διάσκεψιν διεξήχθησαν μ' απόλυτη τάξι. Αί εργασίαι με απaráμιλλον μεθοδικότητα, προϊόν μακράς πείρας της διοργανικής επιτροπής και ειδικώτερα του Προέδρου της.

Η αίσιοδοξία όλων δια την αποτελεσματικότητα της Διασκέψεως είχε προφανής. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι το έργο τέλειωσε ή μόνο του θα κυλήσει στο τέρμα του. Ο δρόμος είχε μακρύς και άγκαθερός. Αν τόσο αίμα και δάκρυ χύθηκε για να φθάσωμε στο σήμερα, δεν θα χρειασθώ λιγώτερος ιδρώτας, καλή θέλησι και επιμονή για να εξουδετερώσωμε και υπερνικήσωμε κάθε εμπόδιο, που θ' αντιμετωπίζωμε με την καθημερινή επαφή μας, με την σιγνή πραγματικότητα. Ο σπόρος ρίχτηκε. Ριζοβόλησε. Στους καλλιεργητάς ό λόγος. Κανένα δε σημείο των καιρών και της ανθρώπινης ιστορίας δεν μάς πείθει, πως δεν θα καρποφορήσουν οι κόποι μας, πως δεν θα πραγματοποιηθώ, τι μ' όλη την δύναμι της ψυχής και της θελήσεώς μας λογικό επιδιώξουμε....

Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Η ΠΕΜΠΤΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ Ν. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

35^Η ΧΙΛΙΑΣ
ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕΝ ΗΔΗ

Το πρακτικώτερον βιβλίον δια κάθε νοικοκυράν.

Ο αχώριστος σύντροφος της οικογενείας.

Πολυτελής έκδοσις με εκατοντάδας κλισέ και πολυχρώμους εικόνας.

Ο «Οδηγός Μαγειρικής» του κ. Ν. Τσελεμεντέ δεν είναι ένα απλό βιβλίο! Είναι ο ευεργέτης του σπιτιού, ο σύντροφος και ο βοηθός της νοικοκυράς. Κρατεί υγιές το σπίτι σας, αφού ή τροφή είναι ή βάσις της υγείας. Η Μαγειρική του κ. Τσελεμεντέ δεν είναι αντιγραφή διαφόρων ξένων βιβλίων, όπως αι άλλαι που κυκλοφορούν στην Ελλάδα, ούτε είναι γραμμένος δια τον μάγειρο του ξενοδοχείου. Έχει γραφή ύστερα από έτών πείρα, επάνω στην Έλληνική κουζίνα και απευθύνεται στην Έλληνίδα νοικοκυρά. Δεν περιλαμβάνει μόνον πολυτελή και ακριβά φαγητά. Έχει, τι χρειάζεται ένα ελληνικό σπίτι. Η καταπληκτική του επιτυχία, 35 χιλιάδες αντίτυπα, είναι ή καλλιτέρα ρεκλάμα.

Ζητείστε την από το βιβλιοπώλη σας.

Τιμάται Δραχ. 135

ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΥΣΙΣ

Πολιτικός, φίλος πολέμιος και συνεργάτης μας ένεργόν μέρος λαβών εις την τελευταίαν Βαλκανικήν διάσκεψιν έγραψε χάριν των «Νέων Χωρών» το κατωτέρω άρθρον, το όποιον εύχαρίστως δημοσιεύομεν αν και έχομεν ώρισμένας επιφυλάξεις.

Η συνελθούσα πρό δλίγων ημερών εις Αθήνας και έπιστέψασα τας εργασίας της δια του προσκυνήματος των Δελφών Διάσκεψις, ώμοιάζε με τας συνήθεις διεθνείς ειρηνιστικάς συγκεντρώσεις, αλλά και ήτο διάφορος αυτών. Το εύχολόγιόν της υπήρξε πλούσιον και σχοινοτενές όπως και των άλλων παρομοίων συγκεντρώσεων. Διέφερε όμως από τα άλλα ειρηνιστικά συνέδρια κατά το αυτο κυρίως: ότι είχε ήμειπίσημον χαρακτήρα, ενώ εκείνα είχε συνήθως συνελεύσεις επί το αυτό ιδιωτών, γερόντων κατά το πλείστον, οι όποιοι το πολύ είχε πρόεδροι σωματείων, όπου εύρίσκουν πεδίον έκδηλώσεως της τρυφερότητός των, άργόσχολοι κυρίως γεροντοκόροι.

Αί ξέναι αντιπροσωπείαι ώρίσθησαν υπό των οικείων κυβερνήσεων με έξοδα των όποιων και έταξείδενσαν. Εύρίσκοντο δε και εις συνεχή επαφήν με τας Πρεσβείας των. Διερχόμεναι γενικώς τας επίσημους απόψεις των κυβερνήσεων των.

Η βουλγαρική αντιπροσωπεία ή όποια έσύρθη, δύναται τις να ελπί, άκουσίως της μέχρις Αθηνών υπό την πίεσιν του αντικτύπου τον όποιον θα είχε ή όριστική αποχή της μεταξύ των κύκλων της Κοινωνίας των Εθνών, έπέστρεψε ικανοποιημένη εις τα ίδια. Το ζήτημα των μειονοτήτων όχι άπλως έθιγη αλλά και συνεζητήθη και έδρεψε εύχας και συστάσεις, υπήρξε κατηγορηματικός υπέρ της προστασίας των μειονοτήτων και ο κ. Βενιζέλος εις την πρόποσιν του κατά το κυβερνητικόν γεύμα εις τα μέλη του συνεδρίου.

Αλλά εις το κεφάλαιον τουτο δεν θα έμειναν δυσηρεστημένοι και οι Σέρβοι. Αί εύχαι υπέρ των μειονοτήτων είχε χρήσιμοι και εις αυτούς προκειμένου περί των Σλοβένων της Ιταλίας. Όσον άφορᾷ τους σλανοφώνους της Σερβικής Μακεδονίας την κυρίαν πέτραν του σκανδάλου, οι Σέρβοι λύουν τον γόρδιον δεσμόν κατά τον απλούστερον

τρόπον. Δεν τους άναγνωρίζουν ως μειονότητα έφ' όσον όμιλούν παρρημερη γλώσσαν με την ιδικήν των και είχε Όρθόδοξοι, έχουν δε και διοίκησιν τόσον ισχυράν, συγκεντρωτικήν και αυταρχικήν ώστε να μη τομιά κανείς να την αντιμετώπιση, προβάλλων αξιώσεις και δικαιώματα μειονότητος έφ' όσον τουλάχιστον δεν θα ήτο παρούσα επί τόπου σημαντική δύναμις χωροφυλακής της Κοινωνίας των Εθνών. Δεν έχουν περισσότερους λόγους δυσανεσκειάς και οι Τούρκοι οι όποιοι ως γνωστόν υπήρξαν ακόμη ριζικώτεροι εις την εκκαθάρισιν του ακανθώδους αυτού ζητήματος. Οι Ρωμούνοι άφ' έτέρου απέκόμισαν μεθ' έαυτών τας εύχας και συστάσεις προς σεβασμόν των μειονοτήτων αλλά και του διαμορφωθέντος υπό των συνθηκών έδαφικού καθεστώτος. Αυτοί άνεγνώρισαν βουλγαρικήν μειονότητα εις Δοβρουτζάν, διαθέτουςαν και ιδικάς της έφημερίδας, όπου όμως δεν παρέλειψαν να εγκαταστήσουν κουτσοβλάχους και μάλιστα άρβανιτοβλάχους εκ Μακεδονίας και Αλβανίας, οι όποιοι διέπραξαν άρκετάς βιαιότητας εις βάρος της περιουσίας και της ζωής των Βουλγάρων.

Όπωσδήποτε το εύχάριστον είχε ότι ο σκόπελος των μειονοτήτων επί του όποιου έθεωρείτο βεβαία ή προσάραξις της Διασκέψεως, παρεκάμφθη κατά τρόπον ικανοποιητικόν δι' όλους.

Η Διάσκεψις έπέτελεσε αξιόλογον εργασίαν προς την κατεύθυνσιν της βελτιώσεως των οικονομικών και συγκοινωνιακών σχέσεων και δεσμών μεταξύ των Βαλκανικών χωρών. Εάν αι συστάσεις της ήθελον σοβαρώς ληφθώ υπ' όμιν υπό των οικείων κυβερνήσεων και τεθούν εις έμπρακτον έφαρμογήν, το πρακτικόν κέρδος θα είχε ούσιωδέστατον. Δέον όμως να παρατηρηθώ ότι όλα ανεξαιρέτως τα άλλα Βαλκανικά Κράτη άποβλέπουν προς την Ελλάδα, δια την έξαγωγήν των πλεοναζόντων κτηνοτροφικών και γεωργικών προϊόντων των, ενώ αν-

τιθέτως ούδεν μέτρον έλαβον δια την αύξησιν της ιδικής μας εις αυτά έξαγωγής. Τα δια Θεσσαλονίκης διερχόμενα σερβικά προϊόντα, χάριν των όποιων ιδρύθη και ή Σερβική Έλευθέρα Ζώνη και έχει δημιουργηθώ και τόσος θόρυβος προσρίζονται κατά τα έννέα δέκατα και πλέον δια την ελληνικήν κατανάλωσιν.

Αληθής έκκληξιν άπετέλεσε ή εύπροσωποτάτη καθ' όλα εμφάνισις της τουρκικής αντιπροσωπείας. Απαντες οι άπαρίσαντες αυτήν όμιλούν την γαλλικήν εις την έντέλειαν ήσαν μορφωμένοι, μετροημένοι εις τους λόγους και την συμπεριφοράν των, αληθώς πολιτισμένοι. Φαίνεται, ότι κατηρτίσθη μετά της μεγαλύτερας προσοχής εκ των άρίστων της τουρκικής διανοήσεως και πολιτικών του άμέσου περιβάλλοντος του Κεμάλ.

Βεβαίως ούτοι δεν είναι άνθρωποι με πολύ ειρηνιστικόν και ανθρωπιστικόν παρελθόν. Τουτό άλλως συνέβη και με τας άλλας αντιπροσωπείας. Η τοιαύτη όμως κατάρτισις των προοδίδουσα τους στενούς δεσμούς των με τας οικείας κυβερνήσεις προσδίδει ακριβώς μεγαλύτεραν βαρύτητα και κύρος εις την Διάσκεψιν και τας εργασίας της.

Φαίνεται ότι αι ξέναι αντιπροσωπείαι προσήλθον όλως απάρασκευοι δια τα θέματα επί των όποιων έπρόκειτο να συσχεφθούν ή τουλάχιστον δια τα περισσότερα εκ αυτών. Βάσιν των συζητήσεων άπετέλεσαν αι παρασκευασθείσαι εκκαίρως ελληνικά εισηγήσεις.

Η ελληνική έν γένει συμβολή εις τας εργασίας της Διασκέψεως, όπως άλλως τε και φυσικόν, έφ' όσον αι Αθήναι ήσαν ή έδρα αυτής, ήτο αξιολογώτατη. Ενίοτε όμως έφθανε και τα όρια επιδεικτικής πολυπραγμοσύνης αν μη και φλυαρίας.

Είπε πρόωρον από τουδε να προδικάσθι τις τα θετικά αποτελέσματα της Διασκέψεως: θα έξαρτηθούν από πολλούς και σημαίνοντας παράγοντας. Είπε δύσκολον να φαντασθώ τις ότι ή συναδέλφωσις και ή ειρήνη δύναται να έξαπλωθούν επί της Βαλκανικής και όλολήρου της Μ. Ασίας δηλ. επί των πλέον ταραχώδων και ήφαιστογενών χωρών, ενώ εις τον επίλοιπον κόσμον εξακολουθώ να επικρατώ ειρήνη ένοπλος και έμπολεμος. Είπε δύσκολον επίσης ν' αντιληφθώ τις

ποία ιδιαίτερα σχέσις υπάρχει μεταξύ Μ. Ασίας και Βαλκανικής. Είνε όμως ακαθόριστα τὰ ὅρια τῆς καθ' αὐτὸ Βαλκανικῆς. Ἐκτὸς αὐτῆς πάντως κείνται καίρια τμήματα τῆς Ρουμανίας καὶ Γιουγκοσλαβίας. Καὶ αὕτη ἡ Ἑλλάς εἶνε Βαλκανικὴ ὅσον καὶ Μεσογειακὴ χώρα.

Ὅπως δὲ ποτε ὅμως ἠκούσθησαν λόγοι ὡραῖοι καὶ γενναῖοι καὶ ἐδημιουργήθη ἀτμόσφαιρα ἐγκαρδιότητος. Δὲν ὑπῆρξεν ὅμως ξένος εἰς τοῦτο καὶ ὁ Ἀττικὸς οὐρανός, ὁ ὁποῖος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Διασκέψεως ἐνεφανίσθη μὲ τὴν ἐκπαγλὸν ὠραιότητά του καθὼς καὶ ἡ θαυμασία καὶ ἀξιοπρεπὴς καθ' ὅλα στάσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τοῦρκοι καὶ Βούλγαροι ἀντελήφθησαν καὶ εἰς τὸ Στάδιον καὶ εἰς τοὺς ἀθηναϊκοὺς δρόμους πόσον ἀπηλλαγμένη ἀπὸ αἰσθημάτων μίσους ἀπέναντι τῶν χωρῶν των εἶνε ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ. Δὲν ἐσημειώθη καὶ ἡ παραμικροτέρα παραχορδία. Ἀλλὰ δίκαιον εἶνε ν' ἀποδοθῇ τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ ν' ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν κ. Παπαναστασίου ἡ δικαία μερὶς ἐκ τῆς ἐπιτυχίας, ἡ ὁποία εἶνε μερὶς τοῦ λέοντος. Ὑπῆρξε ἐνθουσιώδης, ἀκαταπόνητος, πολιτικῶτατος καὶ διπλωματικῶτατος. Εἰς τὸ στοιχεῖόν του. Εἰργάσθη διὰ τὴν Διάσκεψιν μὲ τὴν στοργήν, τὸν ζῆλον πατρὸς πρὸς τὸ τέκνον του. Τοῦτο ὅμως ἀκριβῶς ἐμβάλλει

εἰς πολλοὺς ἐνδοιασμοὺς περὶ παρομοίας ἐπιτυχίας μελλοντικῆς τῆς Διασκέψεως εἰς τὰς ἄλλας πρωτευούσας ὅπου εἶνε λίαν ἀπίθανον νὰ εὐρεθοῦν πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ καὶ πρῶην πρωθυπουργοὶ συγκεντροῦντες τὰ προσόντα καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ κ. Παπαναστασίου, οἱ ὁποῖοι νὰ θελήσουν, ὅπως αὐτὸς νὰ τεθοῦν ἐπὶ κεφαλῇς τοῦ ἔργου.

Ἀπὸ ἑλληνικῆς ἀπόψεως δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν ὡς κέρδος ὅτι ἡ χώρα μας καὶ αἱ εἰρηνόφιλοι τάσεις ἔγιναν εὐρύτατα γνωστὰ εἰς τὸ Βαλκανικὸν καὶ τὸ Παγκόσμιον κοινὸν καὶ ἀνεγνωρίσθη γενικῶς ὡς ἔχουσα τὴν ἀρχιστρατηγίαν τῆς εὐρημιστικῆς κινήσεως εἰς τὸ θυελλῶδες τοῦτο τμήμα τῆς ὑδρογείου.

Ἀρκεῖ ὅμως καὶ τῶ στρώματα τοῦ λαοῦ μας νὰ μὴ πιστεύσουν, ὅτι ἡ συναδέλφωσις καὶ ἡ εἰρήνῃ εἶνε πλέον γεγονός τετελεσμένον καὶ οὕτως θὰ πλέωμεν ἐφεξῆς εἰς ὠκεανὸν εὐδουλίας καὶ γαλήνης καὶ ἀγάπης. Εἶνε ἄγνωστον ἀκόμη τί τέξεται ἡ αὖριον. Ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς συναδελφώσεως τῶν λαῶν δὲν εἶνε ἐντελὴς ἀπραγματοποίητος. Ἀλλὰ εἶνε μακρὰ καὶ ἐπίπονος ἡ πρὸς αὐτὴν ὁδός, θὰ παρέλθῃ δὲ χρόνος μακρὸς καὶ εἶνε ἀπαραίτητον ἴσως νὰ προηγηθῇ τῆς Βαλκανικῆς οἱ ἄλλοι μεγαλύτεροι καὶ περισσότεροι πολιτισμένοι λαοί.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΝ ΠΑΡΑΓΟΓΗΝ

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑΝ

Μία καλλιέργεια, ἀξία ἰδιαίτερας προσοχῆς γιὰ τὴν ρουμανίαν εἶνε ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποδίδει ἀρκετὰ στὴ χώρα, ἀν καὶ σὲ ἑκτασί τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς καλλιέργειας δὲν κατέχει καὶ πολὺ μεγάλο τόπο.

Ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ, ἐν σχέσει πρὸς τὰς τεραστίας ἐκτάσεις τῆς χώρας δὲν κατέχει παρὰ μόνον μιὰ ἑκτασίον 30.000 μέχρι 35.000 περίπου ἑκταρίων, ἐναντι καλλιεργούμενων ἐκτάσεων 13.000.000 περίπου ἑκταρίων. Ἀπασχολεῖ ὅμως 85.000 περίπου οἰκογενείας καλλιεργητῶν—τὰ 95% τῶν μικροκαλλιεργητῶν—ἐκαστὴ τῶν ὁποίων καλλιεργεῖ ἐπιφανείας, πού κυμαίνονται μεταξύ 25 ares καὶ ἐνὸς ἑκταρίου.

Ἡ ἐπεξεργασία τοῦ καπνοῦ γίνεται σὲ 26 ἀποθήκες, ἐγκαταστάσεις μὲ βιομηχανικὸν χαρακτῆρα, πού ἐξασφαλίζουν τὴν συντήρησιν σὲ 6.000 ἐργάτες. Ἡ πώλησις τοῦ καπνοῦ τέλος ἀπασχολεῖ περίπου 40.000 ἐμπόρων, ἰδιοκτητῶν

πρατηρίων καπνοῦ κλπ. πού εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνάπηροι τοῦ πολέμου ἢ χῆραι καὶ ἐν γένει θύματα πολέμου, εἰς τοὺς ὁποίους παρεχωρήθη τὸ πρόνομιον αὐτό.

Ἡ καλλιέργεια, ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον τοῦ καπνοῦ ἀποτελοῦν ἀπὸ τὰ 1819 μονοπώλιον τοῦ κράτους. Ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ τὸ ἐτήσιον κέρδος κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν ἀνέρχεται εἰς 4 δισεκατομμύρια λέι. Ὅπως ὅμως καὶ ἡ ἀγροτικὴ παραγωγή ἔτσι καὶ ἡ καπνικὴ παρουσιάζει πολλὰ καὶ μεγάλας διακυμάνσεις. Αἱ δύο μεγαλύτερες διακυμάνσεις παρουσιάσθησαν μετὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Πρῶτα στὰ 1925, ὅταν ἐφθάσε ἡ παραγωγή εἰς 17.268.000 χιλιόγραμμα καὶ ἔπειτα στὰ 1929, ὅταν σ' ἑκτασί ὀλίγον μικροτέραν, ἐσημειώθη παραγωγή πλέον τῶν 25.000.000 χιλιόγραμμων.

Ἡ ἀξία τῆς καπνικῆς παραγωγῆς

ἀνέρχεται εἰς 650.000.000 λέι περίπου, μὲ ὑπολογισμόν ἀκαθάριστου ἀποδόσεως κατ' ἑκτάριον 20.265 λέι.

Ἀλλ' ἡ ἀκαθάριστος ἀπόδοσις κατ' ἑκτάριον ὑπόκειται εἰς κυμάνσεις καὶ ἐξαρτᾶται κατὰ πολὺ ἐκ τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὁποῖον, τὰ φυτὰ καλλιεργοῦνται.

Αἱ περιφέρειαι τῆς Ρουμανίας ὅπου καλλιεργεῖται ὁ καπνὸς δύνανται νὰ διαιρεθοῦν εἰς τέσσαρας μεγάλας ομάδας πού ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰς τέσσαρας γεωγραφικὰς περιφερείας ἡτοι, ἡ περιφέρεια τῶν πεδιάδων, ἡ περιφέρεια τῶν ὄρειων, τῶν λόφων, καὶ ἡ περιφέρεια τῶν βουνῶν. Ἡ διαφορὰ τῶν συνθηκῶν κλίματος καὶ γῆς ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ὥστε ἡ Ρουμανία νὰ ἔχῃ τὰς καταλληλοτέρας περιφερείας δι' ὅλας σχεδὸν τὰς ποικιλίας καπνοῦ, αἱ ὁποῖαι ζητοῦνται εἰς τὰς διαφόρους ἀγορὰς καπνῶν.

Ἡ Ρουμανία εὐρίσκεται εἰς τὴν βορειότεραν ἄκρην ἐν συγκρίσει μὲ τὰς ἄλλας βαλκανικὰς καπνοπαραγωγὺς χώρας ἀνωτέρας ποιότητος, διότι ἡ διάρκειά τῆς βλαστήσεως εἶναι περίπου 3 μηνῶν ὅταν ὁ καπνὸς ἀπαιτεῖ πολὺ φῶς καὶ θερμότητα. Τὸ ξαναφύτευμα πρέπει νὰ γίνεται εἰς τὰς βορειώσεως περιφερείας ἐν γένει μέχρι τῆς 1 Ἰουνίου. Ἡ ὥριμανσις εἶναι ἐν στενῇ σχέσει μὲ τὸ ἄρωμα τῶν φύλλων.

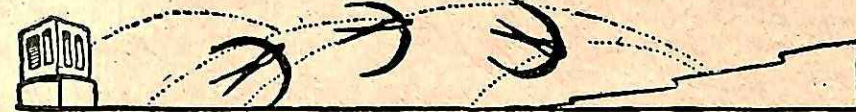
Κρατικὴ ὑπηρεσία ἀρίστα ὁργανωμένη καταγίνεται μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν γεωργῶν, εἰς τὴν καπνικὴν ἐργασίαν.

Εἰς τὴν Ρουμανίαν καλλιεργοῦνται ὅλαι αἱ γνωσταὶ ποικιλίαι καπνοῦ.

Ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ εἰς τὴν Ρουμανίαν ὑπῆρξεν ἀφορμὴ νὰ δημιουργηθῇ σειρά προβλημάτων τεχνικῆς φύσεως. Ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς, ἡ βελτίωσις τῆς ποιότητος τῶν παραγομένων καπνῶν, ἡ πρόβλεψις τῶν ἀπὸ τῶν ἐντόμων προξενουμένων ζημιῶν καὶ τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν δὲν εἶναι παρὰ μόνον μερικὰ τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα πρέπει μετὰ προσοχῆς νὰ ἐξετασθοῦν ἀνεξαρτήτως τῶν ζητημάτων, τῶν σχετικῶν μὲ τὴν βιομηχανίαν τοῦ καπνοῦ πού διανοίγουν ἄλλο ἐνὸς ἑδάφος ἐρευνῶν.

Διὰ τὴν ἐξέτασιν ὅλων τῶν ζητημάτων τῶν ἐνδιαφερόντων τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ καπνοῦ ἰδρύθη ἓνα Ἰνστιτούτο. Τὸ Ἰνστιτούτο αὐτὸ ἐπιοικίσθη μὲ τὰς ἀπαραίτητους ἐκτάσεις διὰ τοὺς πειραματισμοὺς καθὼς καὶ μὲ τὰ ἀπαραίτητα ἐργαλεῖα διὰ τὰ ἐργαστήρια. Τὸ ἴδρυμα αὐτὸ εἶνε διηρημένον εἰς ἀγροτικόν, εἰς χημικόν καὶ εἰς φυτοπαθολογικόν Τμήμα. Ἀνεξαρτήτως τῶν κλάδων τούτων τὸ Ἰνστιτούτο ἔχει ἓνα μουσεῖον, μίαν αἰθούσαν διαλέξεων, μίαν βιβλιοθήκην κτλ. Ἐκδίδει προσέτι τὸ Δελτίον τοῦ καπνοῦ τῆς Ρουμανίας, ἐξειδικιωμένον ἐνδιαφέρον δημοσίευσμα διὰ τοὺς ἀσχιολομένους μὲ τὴν καλλιέργειαν αὐτῆς καὶ εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται ὅλαι αἱ πληροφορίαι αἱ ἀφορώσαι τὸν κλάδον τούτον τῆς ρουμανικῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

ARGUS

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τοῦ ἐν Παρίσιος συνεργάτου μας κ. ΓΡΗΓΟΡΗ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Α'.

Ὑστερα ἀπὸ τὸν πόλεμον, πού ὅλοι νομίσαμε γιὰ περαστικὸ κακὸ, χωρὶς ἄλλη σημασία, ἀπὸ τὸ φοβερὸ κοινωνικὸ ἀναστάτωμα καὶ τὸ χάσιμο τοῦ παλχοῦ «καλοῦ» παλμοῦ τῆς ζωῆς, ἡ γενικὴ προσπάθεια στράφηκε μὲ ἐπιμονὴ στὴν ἐπάνοδο καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων στὴ θέσιν πού ἦταν πρὶν ἀπ' τὸν κυκλῶνα. Κόπος χαμένος. Ἡ ἐξέλιξις πού πῆραν οἱ κοινωνικὲς συνθήκες καὶ οἱ νομικὲς σχέσεις ξεπερνούσαν τὴς ἀπρηχαιώμενες προπολεμικὰς φόρμες πού ἀδυσώπητη ἡ ἀνάγκη εἶχε ἀρχίσῃ νὰ χαλάῃ στὰ θεμέλιά τους ἀπὸ τὴς ἀρχῆς ἀκόμα τοῦ αἰῶνα μας. Ὁ πόλεμος δὲν ἔκανε ἄλλο τίποτα ἀπὸ τὸ νὰ συνειδητοποιήσῃ τὴν ἐξέλιξιν καὶ νὰ φανερώσῃ ἀπότομα καὶ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴ μεταβολή. Ποτισμένοι ὅμως μὲ τὴς συνήθειες καὶ τὴς πανάκειες τοῦ περασμένου καιροῦ δὲν δίναμε σημασίαν σ' αὐτὴν τὴν ἐξέλιξιν, δὲν βλέπαμε τὴ μεταβολὴ πού ἀπαιτοῦσε μέτρα ριζικὰ καὶ μελετημένα, παρὰ προσπαθοῦσαμε νὰ ἐπανέλθουμε στὴς παλῆς φόρμες αὐτοῦσιες ἢ τροποποιημένες σπασμωδικὰ καὶ ἀσυστηματοποίητα καὶ νὰ προσκολληθούμε -ναυαγοὶ τοῦ κοινωνικοῦ κυκλῶνα—στὸ φάρος τῶν δοκιμασμένων τάχα μέτρων. Αὐτὰ ὅμως ἀνίκανα νὰ δώσουν καμμιὰ καλλιτέρευση -κι' ὅταν ἀκόμη οἱ περιστάσεις ἐπιτρέπανε τὴν ἐφαρμογή τους—ἐπέτειναν μὲ τὴν ἀποτυχίαν τους τὴν ἀμηχανίαν μας καὶ μᾶς κάνανε ἀσυναίσθητα, στὴν ἀπελπισίαν μας, δεσμῶτες τῆς πρώτης φιγούρας τῆς σαπουνόφουσας, πού παρουσιάζότανε γιὰ σωτηρίαν. Κι' ἔτσι μὲ διλήμματα τυχαίας καλυτερεύσεως πῆφαμε ἀπὸ τὸ ἓνα κακὸ στὸ χειρότερον, γιὰτὶ δὲν εἴχαμε τὴν ὑπομονὴ ἢ τὸ θάρρος νὰ βάλουμε τάξιν στὴς σκέψεις μας καὶ νὰ δεχτοῦμε πῶς δὲν κυβερνᾶμε μὰ κυβερνώμαστε ἀπ' τὴς κοινωνικὰς ἀνάγκας.

Immer zu, immer zu.

Ohne Rast und Ruh, εἶχε πῆ

ὁ Γκζίτε. Δὲν εἰπώθηκε ποτὲ μεγαλύτερο ψέμμα ἀπὸ τὸ ὅτι ἡ ἱστορία ἐνὸς λαοῦ ἐπαναλαμβάνεται. Γιατὶ ἂν οἱ ἐξωτερικὲς φανερὲς περιστάσεις συμβαίνει νὰ εἶνε πολλὰς φορὰς ὅμοιες σὲ διάφορα χρονικὰ διαστήματα, οἱ βαθύτερες ὅμως κοινωνικὲς συνθήκες δὲν εἶνε ποτὲ οἱ ἴδιες. Καὶ τὸ μικρότερον χρονικὸ διάστημα τὶς ἐχεικάνῃ νὰ προχωρήσουν. Ἀν τὸ προχώρημα αὐτὸ εἶνε καλὸ ἢ κακὸ, εἶνε ζήτημα πού ἐξαρτεῖται ἀπὸ τὸ κριτικὸ σημεῖο στὸ ὁποῖο θὰ σταθῇ ἐκεῖνος πού θὰ τὸ ἐξετάσῃ. Ἄλλοτε ὅμως τὸ προχώρημα αὐτὸ εἶνε σιγανὸ καὶ βαθμιαῖο, ἢ δὲν ἐκδηλώνεται παρὰ σιγὰ σιγὰ, κι' ἄλλοτε εἶνε γοργὸ καὶ σύντομο ἢ ἔχει ἀπότομη τὴν ἐκτίμησίν του. Καὶ νὰ τί ἀκριβῶς χαρακτηρίζει τὴ μεταβατικὴ κατάστασις, πού μερικὸι θέλησαν νὰ ἀρνηθοῦν τὴν ὑπαρξὴ τῆς· ὅτι ἐνῶ καθὲς περίοδος περιέχει μοιραία τὴν ἐννοίαν τῆς μεταβάσεως, στὴν ἐποχὴ πού ὀνομάζουμε συννηθισμένα «μεταβατικὴ κατάσταση» ἡ μετάβασις αὐτὴ γίνεται ἢ ἐκδηλώνεται ἀπότομα σὲ τρόπο πού ἐνῶ παρουσιάζει ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ σωστὸ χάσμα μὲ τὰ περασμένα—πραγματικὸ ἢ φαινομενικόν, ἄλλο τὸ ζήτημα—ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ πάρῃ, ἀκριβῶς ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἀπότομης ἀντίθεσης, τὴν δριστην μορφήν της.

Ἡ μεταβατικὴ κατάστασις, εἶνε ὅτι χαρακτηρίζει τὴν ἐποχὴν μας. Οἱ κοινωνικοὶ θεσμοὶ πού μᾶς χάρισε ὁ περασμένος αἰῶνας δὲν φαίνονται νὰ στέκωνται πολὺ καλά στὴν καθολικὴ συνείδησιν τοῦ σύγχρονου κόσμου. Οἱ πολιτικὲς δοξασεῖς νιώθουν ἀμνηστικὴ καὶ ἀδυσώπητη τὴν ἀνάγκη τοῦ ἀνακαινισμού, ἐνῶ οἱ προσπάθειες ριζικῆς καὶ ἀπότομης μεταβολῆς, χωρὶς νὰ πετυχαίνουν πάντοτε, ἀνοίγουν ὅμως τὸ δρόμον, μὲ τὰ μαθήματά τους γιὰ μιὰ μετρημένη καὶ σωστὴ ἐξέλιξιν.

Ὅτι ἐχαρακτήρισε τὸν 19 αἰῶνα ἦταν ὁ ἀπόλυτος, ὁ ἀκρατος ἀτομισμός του. Ἀντίδρασις στὸ κοινωνικὸ

καθεστῶς τοῦ Μεσαίωνα καὶ τῶν τριῶν αἰώνων. Πρὶν ἀπὸ αὐτὴν, ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1789 γκρέμισε ὅλο τὸ οἰκονομικὸ οἰκοδόμημα πού εἶχε βρῆ καὶ πού δὲν εἶχε πιά τις πολλὰς στερεές του βάσεις, καὶ τὸ ἀντικατέστησε μὲ τὸ σύστημα πού κάτω ἀπὸ τὴν πίεσιν τῶν οἰκονομικῶν ἀναγκῶν καὶ συμφερόντων εἶχαν διαπλάσει οἱ φιλόσοφοι καὶ οἱ πρῶτοι οἰκονομολόγοι τοῦ 18ου αἰῶνα. Τὸν ἀτομισμὸν. Ὁ θεὸς τοῦ 18ου αἰῶνα ἦταν τὸ άτομον, ὅπως τοῦ Μεσαίωνα ἦταν ἡ ὁμάς, ὅπως ἴσως εἶνε αὖριο ἡ κοινωνικὴ τάξις. Μὰ ὁ θεὸς αὐτὸς δὲν φαίνεται νὰ ἦταν ἀπὸ πολὺ καλὸ πηλὸ, γιὰτὶ ὁ πηλὸς τοῦ χρησιμοποιεῖτο ἀκριβῶς στὴν δημιουργίαν τοῦ κεφαλαιοκρατικοῦ συστήματος, πού προκαλεῖ σήμερον πραγματικὸ θαυμασμό, μὰ καὶ πού ἐπιφέρει διαφορετικὴ κατασκευὴ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ κατὰ συνέπειαν γκρέμισμα τοῦ θεοῦ πού τὸ δημιούργησε.

Δὲν χρειάζονται οὕτε παραδείγματα πολλὰ οὔτε ἀνάλυσις ἐκτεταμένη γιὰ νὰ ἀποδειχθῇ τὸ πόσο ὑποχώρησε ὁ ἀτομισμὸς σήμερον. Ὅχι μόνον στὴν κοινωνικὴ σύνθεσιν—μορφὴ τῶν ἐπιχειρήσεων, συγκέντρωσις, ἐκμετάλλευσιν τῶν παραγωγικῶν μέσων μὲ τὴ μορφὴ τῆς ἐταιρείας καὶ τοῦ νομικοῦ προσώπου, ἔδρυσιν καὶ δύναμιν τῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ ἐργατικῶν σωμάτων, κλπ.—μὰ καὶ στὴ νομικὴ ἀποψη τῆς κοινῆς γνώμης. Εἶνε τόσες περιπτώσεις πού πα-

ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ

ΣΠ. ΣΚΑΠΕΡΔΑ

ΚΑΙ

Π. ΜΠΑΚΑΛΗ

ΟΔΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 8

ΕΙΔΙΚΟΤΗΣ

ΕΙΣ ΤΑ

ΕΠΑΝΩΦΟΡΙΑ

Τηλεφ. 61—80

ραδέχεται σήμερα λογικές και σωστές ή κοινή συνείδηση, για τον περιορισμό της ατομικής πρωτοβουλίας, που μπορεί να πη κανείς πως στην πραγματικότητα, ο ατομισμός και στις δυο μορφές του, την οικονομική (ελεύθερος συναγωνισμός) και τη νομική (παντοδυναμία της ατομικής θέλησης) δεν μένουν παρά σαν θεωρητικά απομεινάρια κοινωνικού ατομισμού. Οι ομάδες και οι κοινωνικές τάξεις τείνουν με τα διαφορετικά τους συμφέροντα να πάρουν την πρωταρχική θέση που κατείχε το άτομο και πετυχένουν την αναπόφευκτη αυτή υποκατάσταση με περίεργες ήθικες θεωρίες τις οποίες, στρουθοκάμηλοι της παλιάς εποχής, προσπαθούμε άσκοπα να υπαγάγουμε στα καλούπια των περασμένων.

Αναπόφευκτο αποτέλεσμα της τάσης αυτής των κοινωνικών τάξεων είναι η μεταμόρφωση του σύγχρονου κράτους. Ό,τι άλλοτε θεωρείτο πως αποτελεί την αποκλειστική δικαιοδοσία των ατόμων μόνο, μπαίνει σιγά-σιγά στον έλεγχο του Κράτους που ακριβώς γιατί δεν μπορεί το ίδιο να το εκτελέσει περιορίζεται στο να το επιτηρή. Οι μεγάλες επιχειρήσεις, τα κάρτελ, μπαίνουν με σειρά στη δυτική Ευρώπη σιγά-σιγά στην Κρατική Έποπτεία, είτε με την μορφή της νομοθετικής πρόβλεψης, είτε με τον Γερμανικό ιδιαίτερο τρόπο της αναγκαστικής συμμετοχής του Κράτους στη διοίκηση και στα κέρδη. Η θεωρία της άποτυχίας των κρατικών επιχειρήσεων δεν επιδιώκεται πια με τις έσπευσμένες, δεσμευτικές και ανεξέλεγκτες εκχωρήσεις σε ιδιώτες, μα πετυχένεται με την παραχώρηση των λειτουργιών αυτών σε ειδικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικής συμμετοχής και με τον έλεγχο του Κράτους. Οικονομικό επιστέγασμα της τάσης αυτής, ή ορθολογιστική οργάνωση της βιομηχανίας (κατά την επιτυχή μετάφραση της rationalisation ή rationalisierung από τον κ. Λοβέρδο) σπρώχνει στη συγκέντρωση αν όχι των περιουσιών, όμως των κεφαλαίων, που ανεξάρτητα από τους δικαιούχους του, ασκούν ενωμένα σε ομάδες κάτω από ενιαίες διευθύνσεις καθαρά κοινωνική αποστολή. Στα αγροτικά δέ κράτη, στα οποία με τα κοινωνικά μέτρα των τελευταίων είκοσι ιδιαίτερα χρόνων, ή ιδιοκτησία κατανεμήθηκε σε πολλά χέρια, οι αγροτικοί και γεωργικοί συνεταιρισμοί, ενώσεις και δημοσπονδίες συνεταιρισμών πη-

ραν ανάπτυξη αληθινά εκπληκτική. Είναι αλήθεια πως δεν μπορεί να υποστηρίξει κανείς, ότι η εξέλιξη είναι παρόμοια σε όλα τα κράτη, με τη διαφορετική κοινωνική κατασκευή και τις διαφορετικές οικονομικές συνθήκες. Σε όλα όμως υπάρχει μια ανάλογη τάση που οδηγεί στην ίδια κατεύθυνση. Από το φασισμό που βάζει για ήθρο πίστης, όπως έγραφε ο H. de Vries de Heekelingen, ότι αποκαθιστά τις κοινωνικές και πολιτικές αρχές που κυβερνούσαν τον πολιτισμένο κόσμο, πριν απ' το θρίαμβο του ατομισμού, ως τον αυταρχικό σοσιαλισμό των Σοβιέτ, που εξαφανίζει ολόκληρα το άτομο σαν οικονομική μονάδα, με όλες τις προσπάθειες συγχρονισμού του κράτους σε όλα τα πολιτισμένα κράτη, παντού ή κατεύθυνση αυτή οδηγεί στο γκρέμισμα του ατομισμού και το ζήτημα μόνο γεννιέται τι σύστημα θα τον αντικαταστήσει. Έξω από τη Ρωσία, για την οποία κάθε πρόβλεψη είναι αδύνατη, στον άλλο κόσμο, οι κοινωνικές τάξεις ωφελούνται από τη μείωση αυτή του ατομισμού και το Κράτος προσπαθεί να συναρμολογή με αυτήν την εξέλιξη. Στην Ελληνική πραγματικότητα, δεν μπορούμε να αρνηθούμε την υπαρέση αναλόγων διαμορφώσεων. Μία μονάχα ματιά π. χ. στις καλλιεργητικές χορηγήσεις που έκανε το πρώτο εξάμηνο του 1930 ή 'Αγροτική Τράπεζα αρκεί για να δείξει την έκταση και τη σημασία των συνεπεισμένων παραγωγών στον τόπο μας. Τα δάνεια που δόθηκαν σ'αυτούς

ανέρχονται εις δραχμές 426.649.349,55, ενώ εκείνα που πήραν μεμονωμένοι παραγωγοί είναι μόλις δραχμές 101.235.297,85. Τα δανεισθέντα άτομα που ανήκουν σε συνεταιρισμούς είναι στην ίδια εποχή, 123.497, ενώ οι μεμονωμένοι μονάχα 30.403.

Το νομικό αποκρυστάλλωμα των διαμορφώσεων αυτών φάνηκε πέρυσι με την απόφαση να ιδρυθεί 'Ανώτατο Οικονομικό Συμβούλιο. Γράφτηκαν τόσα και τόσα για το Συμβούλιο αυτό, που αν γίνη και αν επιτύχη θ' αποτελέσει σπουδαιότατο βήμα για το συγχρονισμό του Κράτους μας που περισσεύει κάθε ανάπτυξη. Έπρεπε μόνο να σημειωθεί η σημασία του.

Στο νέο αυτό δρόμο που αναπόφευκτα ακολουθεί μαζί με όλων την Ευρώπη και το Κράτος μας ή θέσις των νέων χωρών ιδιαίτερα δέ της 'Ηπείρου, της Μακεδονίας και της Θράκης είναι αληθινά εξαιρετική. Η μεγαλύτερη έκταση της καλλιεργήσιμης γης, ή περισσότερη ομοιογένεια στην καλλιέργεια, ή ομοιότητα των συνθηκών της παραγωγικής εκμεταλλεύσεως και πρό παντός ή μικρότερα κοινωνική διαφοροποίηση κάνουν ευκολώτερη την γενική προσαρμογή των περιφερειών αυτών στις σημερινές συνθήκες και είναι προωρισμένες να τις καταστήσουν τους πρωτοπόρους της μεταβολής. Πως και με τι μέσα;

Παρίσι ΓΡΗΓΟΡΗΣ Π. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ
(Εις το προσεχές: Το Β' μέρος).

Ο ΦΟΙΝΙΞ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ

ΥΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1882

Κεφάλαια και 'Αποθεματικά την 31ην Δεκεμβρίου 1929
Λίραι 'Αγγλίας 8.660.514
'Ασφάλεια εν 'ισχύϊ την 31ην Δεκεμβρίου 1929
Λίραι 'Αγγλίας 63.751.021
Εισπραχθέντα 'Ασφάλιστρα κατά το έτος 1929
Λίραι 'Αγγλίας 3.175.022

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΑΘΗΝΑΙ
ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΡ. 21

Η ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ

Του συνεργάτου μας κ. ΛΕΟΝ SAVADJIAN

Τελευταίως, παρτηρείται μεγάλη ενεργητικότητα εις την φιλολογικήν κίνησιν εν Βουλγαρία. Κατά τους υπολογισμούς μας πλέον των 500 έργων εξέδόθησαν κατά τους δέκα οκτώ τελευταίους μήνας. Έργα κατά το μάλλον ή ήττον ογκώδη, που δείχνουν μίαν ωραίαν προσπάθειαν, από εκδοτικής απόψεως. Το γεγονός γίνεται πλέον χαρακτηριστικό όταν σκεφθώ κανείς ότι τα τυπωτικά έξοδα είναι πολύ ύψωμένα εις την Βουλγαρίαν και ότι ή τιμή πωλήσεως βιβλίων 200—300 σελίδων είναι 60—120 λέβα.

Τα ήμισυ των έργων της περιόδου που μας απασχολεί αποτελούνται από μεταφράσεις ξένων συγγραφέων. Διατί αυτό;... 'Αναντιρρήτως, οφείλεται εν μέρει εις το γεγονός, ότι αι πλείσται των ξένων χωρών διατηρούν εις Βουλγαρίαν έντονον προπαγάνδαν πνευματικής διεισδύσεως. Λέγομεν εν μέρει, διότι παρά την έντατικότητα της ιταλικής προπαγάνδας κατά τα τελευταία έτη δεν ήδυνήθημεν να εξακριβώσωμεν — έκτός εάν κάμνωμεν λάθος — καμμίαν μετάφρασιν ιταλικών έργων, πλην των δημοσιευομένων ιταλικών διηγημάτων εις τα βουλγαρικά περιοδικά.

Μία παρατήρησις που μας έρχεται αυτομάτως είναι, ότι κανένα έργον των άλλων βαλκανικών χωρών ('Ελλάδος, Γιουγκοσλαβίας, Ρουμανίας) δεν εύρε την εύνοϊαν των βουλγάρων εκδοτών. Δίχως άλλο το ίδιον θα συμβαίνει και με τα βουλγαρικά έργα εις τας άνωτέρω χώρας. Το γεγονός είναι λυπηρόν, διότι εν εκ των μέσων δια να γνωρισθόν μεταξύ των καλλίτερα οι βαλκανικοί λαοί είναι, ακριβώς, ή αμοιβαία γνώσις των γραμμάτων και των τεχνών των.

Ποία είναι ή έκτισις της ξένης πνευματικής διεισδύσεως εις την Βουλγαρίαν; 'Ο κ. Α. Πρότις, γνωστός βούλγαρος συγγραφέας, μας δίδει επ' αυτού λίαν ένδιαφερούσας πληροφορίες, τας οποίας έδημοσίευσε το

σοφικόν περιοδικόν, «Βουλγαρικόν βιβλίον», ένδιαφερόσας διβλιογραφική έκδοσις και αι όποιαι εν περιλήψει έχουν ως εξής:

Ένθ πρό του πολέμου δεν υπήρχεν εν Βουλγαρία παρά ένα γαλλικόν σχολείον, ένα γερμανικόν και ένα αμερικανικόν σήμερα υπάρχουν ένα γαλλικόν Λύκειον γενικόν και έμπορικόν σπουδών (Ίδρυμα του τάγματος του 'Αγ. 'Ιωσήφ), γερμανικόν γυμνάσιον (μέχρι της 6ης τάξεως), αμερικανικόν κολλέγιον, ιταλική σχολή, τοσχοσλαβιακή σχολή, γερμανική σχολή εις το καθολικόν όρφανοτροφείον, αμερικανική σχολή.

Ό κ. Πρότις δεν κρύβει τας άνησυχίας που του έμπνέει ο πολλαπλασιασμός αυτός των ξένων σχολών εις Βουλγαρίαν, που δεν θα παραλείψουν, κατ' αυτόν, να κατευθύνουν τας πολιτικές, οικονομικές και πνευματικές αντιλήψεις των βουλγάρων πολιτών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα των αισθήματα. «Μέχρι του μεγάλου πολέμου, λέγει ο κ. Πρότις, πολλοί εξ ήμών ήσαν περισσότερον φανατικοί ρωσόφιλοι ή γερμανόφιλοι παρά βούλγαροι, εις το μέλλον θα προπαγανδισθόν περισσότερον τοιαύτα αισθήματα προς ζημίαν του έθνικου μας πνεύματος».

Όσον άφορά τους ξένους μορφωτικούς συνδέσμους, δυνάμεθα να επωμεν, ότι από του πολέμου και έντεθεν διάφοροι χώροι επεξέτειναν την εν Βουλγαρία δράσιν των. Η 'Αλλιάς Φρασεΐς, που δεν είχε πρό του πολέμου παρά μίαν πτωχήν βιβλιοθήκην, κατέχει σήμερα ένα ωραίον κτίριον ιδιόκτητον, προοριζόμενον δια διαλέξεις, δεξιώσεις, κονσέρτα κ.λ.π. ένθ ή μορφωτική προπαγάνδα έχει ανατεθή εις το Γαλλικόν 'Ινστιτούτον. Τουτό διευθύνεται από δύο γάλλους καθηγητάς, έχει επίσης ιδιόκτητον κτίριον και διαδίδει, δι' άδιακόπων παραδόσεων, την γαλλικήν γλώσσαν και φιλολογίαν. Τακτικά μαθήματα γαλλικής παραδίδονται επίσης εις το Έθνικόν

και εις το ελεύθερον Πανεπιστήμιον. Αί άλλαι ξέναι μορφωτικαι έν Βουλγαρία όργανώσεις είναι κατά τας πληροφορίες του κ. Πρότις: «Η Έταιρία γερμανο-βουλγαρικής προσεγγίσεως» (κατέχει βιβλιοθήκην και διατηρεί λαϊκόν Πανεπιστήμιον), ή «Γυναικεία γερμανική ένωσις», ή «Πολωνο-βουλγαρική Έταιρία», ήτις αναπτύσει μεγάλην δράσιν με τα μαθήματα της Πολωνικής γλώσσης. Πολλαι ειδικαι έκδόσεις έδωσαν εν μεταφράσει τα έργα των μεγάλων κλασσικών και νέων Πολωνών συγγραφέων. Η «Βουλγαρο-σερκική διανοητική αλληλεγγύη», οργάνωνει μαθήματα σερκικής γλώσσης και εκδίδει περιοδικόν. Έκτός των συνδέσμων τούτων υπάρχουν εν Βουλγαρία «δμίλοι των δμιλούντων την 'Αγγλικήν» «... των δμιλούντων την 'Ιταλικήν» κ. λ... Οι εν Γερμανία σπουδάζοντες βούλγαροι έσχημάτισαν ιδιαίτερον σύλλογον. Τελευταίως ένας σύγγρο-βουλγαρικός σύνδεσμος ιδρύθη εν Σόφια.

Σημειωτέον, ότι ο κ. Πρότις δεν αναφέρει την σύνδεσμον «Pro Oriente» που διευθύνει ο 'Ιταλός πατήρ Γκαλλόνι. Και ο σύνδεσμος ούτος καταλαμβάνει τεραστίαν θέσιν εις την ξένην μορφωτικήν προπαγάνδαν εν Βουλγαρία.

Όσον άφορά τας παρεχομένας υπό των ξένων κυβερνήσεων υποτροφίας εις νέους βουλγάρους, ο κ. Πρότις υπενθυμίζει ότι άμέσως μετά τον πόλεμον, έν Βουλγαρία γάλλος 'Υπατος 'Αρμοστής έστειλε επανειλημμένως εις το Παρίσι, 10-15 βουλγάρους άποφοίτους του πανεπιστημίου. Η Γερμανία παρέσχε και παρέχει υποτροφίας έκδόσις 'Αλεξάνδρου Χούμπολντ. Επίσης ή Ουγγαρία, όπως και ή Δανία δια τας άγροτικές και επαγγελματικές της σχολάς. Εις την 'Ιταλίαν και την Γερμανίαν, οι βούλγαροι φοιτητα χαιρούν μεγάλων εύκολιών, όπως π.χ. εξαίρονται των σχολικών φόρων.

Όφείλομεν έν τούτοις να σημειώσωμεν ότι ή μεταφραστική φιλολογία δεν είναι άνάλογος προς τας προσπάθειας των ξένων να διαδόσουν την διανόησιν των εις Βουλγαρίαν. Ούτω, όπως το έσημειώσαμεν ήδη, δεν εύρήκαμεν, δια τους τελευταίους δέκα οκτώ μήνας κανένα ιταλόν συγγραφέα εν μεταφράσει, ένθ είναι γνωστή ή δράσις της ιταλικής εν Βουλγαρία προπαγάνδας.

Τα πλείστα των τελευταίων μετα-

φρασθέντων έργων είναι γαλλικά. Επίσης μετεφράσθησαν αρκετοί συγγραφείς γερμανοί, ρώσοι κ.λ. από γαλλικά ήδη μεταφράσεις των έργων των.

Μεταξύ των ξένων συγγραφέων σημειούμεν: Ιούλιον Βέρν, Αίμιλ Ζολά (την «Εργασία») Γιώχαν Μπόγιερ, Έμιλ Λούντβιχ («Ιούλιος»), Κλάμπουντ, Κραζίντσκι, Τζάν Λόντον, Τόμας, Μάιν, Εύα Πόλ Μαρκερίτ («Η Μαγία»), Μωπασσάν («Εργα»), Νεμίροβιτς - Ντατσένκο («Η αξία της ζωής, δράμα εις 4 πράξεις»), Μαρσέλ Πλαύστ (άρκετά διηγήματα), Ρεμάρκ («Τίποτε νεώτερον από το Δυτ. Μέτωπον»), Ρομαίν, Γουάιλντ, Ζάν - ντε - λά - Ίρ, Σαίξπηρ («Ο έμπορος της Βενετίας» «Μάκβεθ», «Η δωδεκάτη νύχτα») κ.λ. κ.λ.

Όσον αφορά τα έργα επί της Τέχνης και της Ιστορίας της Τέχνης δεν έχουμε να σημειώσωμεν κανένα ξένον ενδιαφέρον έργο. Τούναντίον ο βούλγαρος συγγραφέας Μπόγιαν Πενέρ έγραψεν αξιοσημείωτον μελέτην διά τον Μπετόβεν ενφ' ένας άλλος συγγραφέας, ο Β. Δημύφ, ήσυχολήθη με το έργο του Λεονάρντο ντα Βίντσι.

Είς την φιλοσοφίαν, σημειούμεν τον ρώσον Βαροτσονίν («Φρητισμός (ψυχοανάλυσις)» και του Ε. Ρόντ, «Το παιδί και το σχολείο».

Από τα διδακτικά, σημειούμεν πολλές τουρκικές γραμματικές με το νέον λατινικόν αλφάβητον. Από τα νομικά, του Πλανιδλ «Στοιχειώδες γνώσεις αστικού δικαίου». Από τα κοινωνιολογικά, του Λένιν «Υλισμός και έμπειριοκρίτισμός», του Ραβίτζα «Προπαγάνδα διά την αποταμίευσιν», του Ράτνερ «ο άγροτικός συνεργατισμός εν Ρωσία») κ.λ.π. Ός Ιστορικά, έξεδόθησαν έν βιβλίον περί του Μαζαρυκ και μία μικράμπροσουρα, μεταφρασθείσα έκ του τουρκικού, περί του Μουσταφά Κεμάλ. Είς την γεωγραφίαν δεν μετεφράσθη παρά το έργο του Νοσσίλωφ «Γύρω από τον Πόλον». Είς τας φυσικάς επιστήμας «Πώς τρέφονται τα φυτά» του Κρούγκερ και «Ευρωπαϊκά πτηνά» του ρώσου Σιλγιάντιεφ. Είς τας έφηρμοσμένας επιστήμας, του φόν Σέεκτ «Σκέψεις ένός στρατιώτου» και μερικά μικρά έργα αναφερόμενα εις την στρατιωτικήν τέχνην («Παραδείγματα νυκτερινών επιχειρήσεων», «Γνώμαι επί της νυκτερινής τακτικής» κ.λ.)

Αυτή είναι, εις όλίγας γραμμάς, ή θέσις την οποίαν καταλαμβάνει ή ξένη φιλολογία έν Βουλγαρία κατά τους δέκα όκτω τελευταίους μήνας.

Αν και φαίνεται ότι κανένα σύστημα δεν έτηρήθη εις την έκλογήν των συγγραφέων και των έργων που δίδονται εις τον βούλγαρον αναγνώστην, έν τούτοις είναι βέβαιον ότι οι βουλγαρικοί έκδοτικοί οίκοι έδωσαν

δείγματα πνεύματος πρωτοβουλίας λίαν άξιεπαίνου εις τους καιρούς αυτους της κρίσεως και της άκριδής ζωής. Εάν οι οίκοι ούτοι έκάλυψαν πραγματικώς τα έξοδα των τουτο θα είπη ότι ή Βουλγαρία εύρίσκεται εις μίαν φάσιν έξαιρετικής φιλολογικής αναπτύξεως, της οποίας διδακτικώτατον θα ήτο να αναζηθούν τα άμεσα αίτια.

ΛΕΟΝ ΣΑΒΑΔΙΑΝ

ΠΩΣ ΘΑ ΖΩΤΑΝΕΨΗ Η ΗΠΕΙΡΟΣ

Του δημοδιδασκάλου κ. ΔΗΜ. Θ. ΦΩΛΙΑ

Το περισσότερο μέρος της Ηπείρου είναι άνάμало και δασωμένο. Χωριά πολλά βρίσκονται σχεδόν όλα φτωχά. Συγκοινωνία όχι εύκολη. Σύστημα εργασίας στη γεωργία και σ' άλλα επαγγέλματα πρωτόγονο. Οι Ηπειρώτες είναι εύγενείς, φιλοπόδοι, φιλοπάτριδες, φιλόπονοι και φιλόμουσοι. Το περισσότερο έδαφος είναι κατάλληλο για την κτηνοτροφία και καρποφόρα δένδρα και για δασικά δένδρα, κατάλληλα για οικοδομήσιμη ξυλεία. Άνεκμετάλλευτα τὰ δάση, άνεκμετάλλευτα τὰ έδάφη. Η φτώχεια τους παραδέρνει και τους αναγκάζει να ξεριτεύονται.

Η ληστεία ως τώρα τους αφάνιζε και ή συγκοινωνία ακόμη τους κρατεί στο σκοτάδι, στην άπελπισία και στην παρακμή. Όσο κι' αν θέληση το Κράτος να δώση την ώθηση με τους υπαλλήλους του δεν θα κατορθώση τίποτε, δεν θα σημειώση καμιά πρόοδος και δεν θα μπορέση να ξυπνήση τον ήπειρωτικό δύστυχο λαό, στη στιγμή, που δεν άνοίγει διάπλατα τους δρόμους, τη θεά συγκοινωνία, στην οποία στηρίζεται το μέλλον της Ηπείρου. Η Ηπειρος όπως και το περισσότερο μέρος της Δυτικής Μακεδονίας δεν έχει δρόμους, δεν έχει συγκοινωνία. Η Ηπειρος έχει αναδείξει τους μεγαλύτερους ευεργέτες του έθνους, τους πιο φιλοπάτριδες άνδρες τους πιο ένθερμους σωτήρες του ελληνισμού και τις πιο γενναίψυχες γυναίκες (Σουλιώτισσες). Η Ηπειρος, ή ψυχή του ελληνισμού μπορεί δίκαια να κανηγή για τα κατορθώματά της. Πρώτοι οι Ηπειρώτες άνοίγουν τον δρόμο για την επανάστασις του 1821 και σκορπίζουν την έλευθερίαν στην σκλαβωμένη τότε Ελληνική Φυλή. Η Ηπειρος έδειξε άφοβα και όλοφάνερα εκείνο, που άνέμενε το Κράτος με λαχάρα στους χρόνους της δουλείας σε αίμα, σε πνεύμα και σε χρήμα. Η Ηπειρος όμως σήμερα υποφέρει και άναμένει συνδρομή, γιατί διψά για πρόοδο.

Το Κράτος ως στεφνή γρήγορα την προσοχή να πραγματοποιήση την ποθουμένη συγκοινωνία παντού, και στην Μακεδονία και Θράκη, αφού αυτή θα

δημιουργήση δουλειές, αυτή θα δώση εύκολα τις ύλες για την κανονική και εύκολη έκμετάλλευσιν των δασών, της γής και των κτηνών, αυτή θα άρη όλες τις δυσκολίες των υπαλλήλων στο έργο των, αυτή θα κρατήση έγγυημένη την ασφάλεια της χώρας και από τους ληστές, που τους πάταξε γενναία το Κράτος, αυτή θα έμψυχώση τους κατοίκους σε κάθε έργο, αυτή θα συγκρατήση το λαό στον τόπο του και αυτή θα δώση σ' όλη την Ηπειρο και σ' όλο το Κράτος τὰ αγαθά του πολιτισμού. Εύτυχώς είδαμε να κατασκευάζονται οι έθνικοί δρόμοι σε πολλές διευθύνσεις και ελπίζομε να προτιμηθή ή πραγματοποίηση της άποπεράτωσης των δημοσίων δρόμων στην Ελληνική Ηπειρο.

Το Κράτος φροντίζει τώρα να έχη τους πιο διορατικούς και τους πιο δραστήριους υπαλλήλους σ' όλες τις υπηρεσίες του, σ' όλη την ελληνική χώρα. Οι υπάλληλοι, που βλέπουν καθημερινώς τις ανάγκες του λαού ως θέλησουν να υπερνικήσουν κάθε εμπόδιο θεραπεύοντας αυτές. Οι υπάλληλοι ως κάμουν γνωστές στο Κράτος όλες τις ελλείψεις για να προληφθούν τὰ εμπόδια και να θεραπευθούν όλα.

Επιβάλλεται στην Ηπειρο, που συνορεύεται με την Αλβανία, όπως και στην Μακεδονία, να επιδιωχθή μ' όλα τὰ μέσα απ' όλους τους κλάδους των υπηρεσιών ή ανάπτυξη της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, της βιομηχανίας και ή δυνατή εύστοχη εκπαίδευση του λαού. Με την δυνατή θέληση είναι δυνατόν να άρθουν όλες οι δυσκολίες, να λείψουν οι άπογοιτεύσεις και να δοθώ από το Κράτος και από τους υπαλλήλους ή ώθησις, ή έπιτυχής κατεύθυνση στη νεκρωμένη ψυχή του λαού και ή συνολική προκοπή του. Έτσι θα ζωντανέψη ο Ηπειρωτικός λαός, έτσι θα δείχθουν οι πλουτοπαραγωγικές δυνάμεις της Ηπείρου, έτσι ή χώρα αυτή θα πάρη τη γερή όψη, έτσι ο λαός θα έξυψωθή και θα προσθήση στο έθνος τη δύναμη, που του χρειάζεται για να δείξη την ύπεροχή του και τον πολιτισμό του.

ΔΗΜ. Θ. ΦΩΛΙΑΣ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΡΙΤΖ

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Πλατεία Έλευθερίας — Παρά την Προκυμαίαν

Διευθυνταί. ΑΔΕΛΦΟΙ Δ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Τελεφ. 13.05

Καινοεργής πολυτελής επίπλωσις
Δωμάτια εύερα, εδήλια, μετά λουτρού
Θερμόν και ψυχρόν ύδωρ εις κάθε δωμάτιον
Κεντρική θέρμανσις
Άσανσέρ
Θέσις κεντρική
Υπηρεσία πρόθυμος

Αυτά είναι τὰ προσόντα του μοναδικού αυτού ξενοδοχείου της Θεσσαλονίκης.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Αι Βαλκανικαὶ ἐκδρομαὶ

Τὴν 29 Σεπτεμβρίου ἔφθασαν εἰς τὰς Ἀθήνας περὶ τοὺς 56 Γιουγκοσλαῖοι ἐκδρομεῖς, ἀντιπρόσωποι τῶν βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὁργανώσεων καὶ δήμων, τῆς Γιουγκοσλαβίας, μετ' ἐπὶ κεφαλῆς τῶν σεβασμιωτάτων Ἐπίσκοπον Ἰσιπ κ. Βενιαμίν, ὁ ὁποῖος ἀντιπροσώπευσε τὸν Μακ. Πατριάρχην τῶν Σέρβων κ. κ. Βαρνάβαν.

Πάλιν δὲν θὰ θελήσωμεν νὰ ἀσχοληθῶμεν μετὰ τὴν μεγάλην σκοπιμότητα τῶν ἐκδρομῶν αὐτῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται μία θετικὴ ἐπικοινωνία τῶν λαῶν μας καὶ ψυχικὴ ἐπαφή, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἐπιτευχθῇ κάποια στενωτέρα προσέγγις τῶν ὁμοῦν χωρῶν. Ἀλλὰ καὶ δίδεται εὐκαιρία κατὰ τὰς ἐπισκέψεις αὐτάς νὰ ἀνταλλάσσονται γνώμαι ἐπὶ οἰκονομικῶν ζητημάτων, μετὰ σκοπὸν τὴν στενωτέραν οἰκονομικὴν συνεργασίαν.

Οἱ Γιουγκοσλαῖοι ἐκδρομεῖς κυριολεκτικῶς ἐθαύμασαν τὴν βιομηχανίαν μας, ἰδίως εἰς τὰ νηματοργεῖα, ὑφαντουργεῖα, χημικὰ προϊόντα, μεταλλουργεῖα κλπ. Ὁ ἐνθουσιασμός των δὲ δὲν ἦτο πλατωνικός, διότι ἐξήτησαν πληροφορίας καὶ ἤλθαν ἥδη εἰς ἀμεσον ἐπαφὴν μετὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἀρκετῶν ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν.

Εὐχόμεθα ὁ εἰλικρινὴς ἐνθουσιασμός, ὁ ὁποῖος ἐξεδηλώθη ἀπὸ τὰ δύο μέρη νὰ μὴ εἶναι παροδικός. Βασίζομενος δὲ ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐκτιμήσεως καὶ τῆς κοινότητος τῶν συμφερόντων τῶν λαῶν νὰ ἀποβῇ σταθερὸς πρὸς τὸ συμφέρον οὐ μόνον ἡμῶν τῶν ἰδίων ἀλλὰ καὶ τῆς Βαλκανικῆς ὁλοκληρώ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς

Μετ' ἰδιαίτερον χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν ἡ κοινὴ γνώμη ἤκουσεν τὴν ἐκλογὴν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοῦ Σεβασμιωτάτου Κερκύρας, κ. Ἀθηναγόρα, ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐγνώρισε καλὰ τὴν καθόλου ποιμαντορικὴν καὶ κοινωνικὴν δράσιν τοῦ διακεκριμένου Ἱεράρχου, ὁ ὁποῖος εὐρεθεὶς εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ πλεόν ἐπίκαιρα σημεῖα τῆς Πατρίδος μας, τὴν Κερκύραν, ἠδυνήθη εἰς πονηρὰς ἡμέρας νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἰσχυρὰν βίαν μετὰ σθένος καὶ ἐτοιμότητα ἀπαράμιλλον. Καὶ διὰ τοῦτο αἰσθάνεται ἱκανοποιησὶν μὲν διότι ἐπιβραβεύεται ἡ ἠθικὴ ἀξία, χαρὰν δὲ διότι ἀνατίθεται ἡ διοίκησις τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς Ἀμερικῆς εἰς χεῖρας ἱκανὰς καὶ δεδοκιμασμένας, εἰς κληρικὸν κύρους καὶ ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύσαντα τὴν Ἑκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς διάφορα ἐκκλησιαστικὰ συνέδρια.

Ἰδιαίτερος αἱ «Νεαὶ Χῶραι», αἱ ὁποῖαι γνωρίζουν πολὺ καλὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν μέχρι τοῦδε ἐν γένει δράσιν τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς πιστεύουν εἰς τὴν ἁγαθοποιὸν ἐπίδρασιν τοῦ νέου Ἱεράρχου, καὶ εἰς τὴν εἰρήνευσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος ποδηγετούμενος καταλλήλως ἀπὸ τὸσον ἱκανὸν ἐκκλησιαστικὸν Ἀρχοντα θὰ δυνήθῃ ἀπερίσπαστος πλεόν νὰ συνεχίσῃ τὴν ἱστορικὴν του πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν.

Αἱ προαρχαὶ τῶν δημοδιδασκάλων

Μία καταφανὴς ἀδικία γίνεται εἰς βάρος τοῦ κλάδου τῶν δημοδιδασκάλων. Καθυστέρουσι ἀπὸ ἐτῶν διὰ λόγους οἰκονομικῶν αἱ προαρχαὶ χιλιάδων βιοπαλαιστῶν διδασκάλων. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ γενικὰ ἡ Κυβέρνησις ἰδιαίτερος δὲ ὁ τὸσον προοδευτικὸς ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Παπανδρέου νομίζομεν, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ λάβῃ

ὕψ' ὅσιν τὰ δίκαια αἰτήματα τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας καὶ νὰ ρυθμίσῃ τελικὰ τὸ τὸσον σπουδαῖον αὐτὸ ζήτημα.

Ἡ κοινωνία καὶ ἡ κυβέρνησις ἀποδίδουν τὴν σημασίαν εἰς τὸ σχολεῖν καὶ εἰς τὸν διδασκαλόν, ὁ ὁποῖος θὰ μορφώσῃ καὶ θὰ διαπαιδαγωγήσῃ τὴν νέαν μας γενεάν. Εἶνε ἀδύνατον ὅμως ὁ διδασκαλὸς νὰ ἀφοσιωθῇ εἰς τὸ ἔργον του, ὅταν παραγωνίζεται, ὅταν δὲν τοῦ ἀναγνωρίζεται ἕνα στοιχειώδες δικαίωμα, τὸ ὁποῖον τοῦ παρέχει ὁ νόμος.

Ἵσως κάπως νὰ ἤμποροῦσε νὰ δικαιολογηθῇ ἡ κυβερνήσις διὰ τὸ ἀτόπημα αὐτὸ ἂν δὲν ἐγίνοντο εἰς ὅλους τοὺς κλάδους προαρχαί. Ὅταν ὅμως εὐνοοῦνται ἄλλοι κλάδοι δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅταν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καθημερινῶς παρατάσσονται προαρχαί, πού γίνονται εἰς ὅλας τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ καθυστεροῦνται αἱ καθ' ὅλα νόμιμοι προαρχαὶ τῶν διδασκάλων.

Διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ πράγματος καὶ διὰ νὰ κατανοήσῃ ἡ κοινὴ γνώμη τὴν ἀδικίαν πού γίνεται εἰς αὐτὸν τὸν κλάδον σημειώομεν, ὅτι ὑπάρχουν διδασκαλοὶ, οἰκονομικοὶ μὲ μισθὸν δρχ. 1300 μηνιαίως, ἐνῶ δικαιούνται ἀπὸ ἐτῶν νὰ λάβουν μετὰ τὴν προαρχίαν των καὶ μίαν αὔξησιν 200 - 300 δραχμῶν.

Ἐμπαρὸς! διὰ τὴν ὄρεϊαν καὶ τὴν εὐτυχίαν

Ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς μηνὸς ἀρχίζει μὴ νέα καλὴ προσπάθειαν ἡ «Μακεδονικὴ Ἐκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία». Θὰ κινηθῇ διὰ τὴν ἰδρύσιν ἑξωραϊστικῶν συλλόγων εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης καὶ πρὸς τοῦτο ἀπ' ἐνός μὲν θὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοὺς διδασκάλους κάθε ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας, ἀπ' ἐτέρου δὲ μετὰ παρεμφερεῖς κοινωνικοὺς ὁργανισμοὺς, οἱ ὁποῖοι ἠμποροῦν νὰ τὴν βοηθήσουν εἰς τὸ νέον ἔργον.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ καλοὶ καὶ ἐνθουσιώδεις διδασκαλοὶ μας ἤρχισαν νὰ ἐνδιαφέρονται ἀπὸ τώρα γιὰ τὴν ὁμορφίαν τοῦ χωριοῦ κι' ἔχομε ὡς σήμερα πολλὰ εὐχάριστα ἀποτελέσματα τῆς ἐξωσχολικῆς τῶν αὐτῶν δράσεως.

Χάρης εἰς τὴν πρωτοβουλίαν πολλῶν συνεργατῶν μας διδασκάλων ἤρχισαν νὰ ἀποξηραίνονται μικρὰ ἔλη, τὰ ὅποια ἦσαν μέσα ἡ γύρω εἰς τὰ χωρία καὶ ἐσκορποῦσαν ὡς τώρα τὴν δυστυχίαν, τὴν ἀρρώστειαν καὶ τὸν θάνατον. Τὰ ἔλη αὐτὰ ἐγίναν τώρα καὶ γίνονται ὁρατοὶ σχολικοὶ κήποι, πάρκα καὶ πλατεῖα.

Νὰ μία εὐγενικὰ προσπάθεια, πού ἀξίζει νὰ τὴν ὑπηρετήσωμε. Ἐμπρός! Νὰ ἐργασθῶμε ὅλοι διὰ τὴν ὕγειαν καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ τόπου.

Ἀεροπορικὴ ἐπικοινωνία

Παρ' ὅλην τὴν τραγικὴν καταστροφὴν τοῦ ἀγγλικοῦ πηδαιουχομένου «R 101», ἡ ἀεροπορικὴ ἐπικοινωνία ἐξακολουθεῖ καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ προοδεύῃ καὶ νὰ γενικεύεται.

Ἡ χώρα μας λιγὰκι καθυστέρημένη ἀποκτὰ ἐπὶ τέλους ἐμπορικὴν ἀεροπορικὴν ἐπικοινωνίαν χάρις εἰς τὴν σύστασιν ἡ μάλλον τὴν ὑπὸ νέους ὁρους ἀνανέωσιν τῆς παλαιᾶς συμβάσεως μετὰ τὴν ἑταιρείαν «Ικαρος». Ἐκεῖνο ὅπως τὸ ὁποῖον μᾶς κάμνει νὰ πιστεύομεν, ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη δὲν θὰ μείνῃ μόνον γραμμὴν ἀλλὰ σύντομα θὰ γίνῃ πραγματικὴ εἶναι ἡ εὐρεῖα συμμετοχὴ εἰς τὴν ἑταιρίαν τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης, ἡ ὁποία ὅπως πάντοτε, ἐνισχύει σημαντικὰ καὶ αὕτη τὴν προοδευτικὴν προσπάθειαν.

Κατὰ τὰς πληροφορίας μας παρηγγέλλθησαν ἤδη τὰ πρῶτα ἀεροπλάνα, τὰ ὅποια θὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν καθημερινὴν ἐπικοινωνίαν Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης καὶ Ἀθηνῶν—Ἰωαννίνων.

Αἱ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ

Τοῦ ἐν Βελιγραδίῳ συνεργάτου μας κ. Κ. ΚΡΟΤΣΗ

Ἡ Κεντρικὴ Γραμμὴ

Κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς εἰρήνης παρέλαβεν ἡ Γιουγκοσλαβία ἐν μωσαϊκῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, ἐμφύχου καὶ τροχαίου ὕλικου, ἀνευ συνοχῆς καὶ εἰς ἀθλίαν κατάστασιν. Οἱ σερβικοὶ ἰδιαίτερος σιδηροδρομοὶ εἶχον καταστραφῇ ἐντελῶς καὶ ἐδέησε νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν ποιᾶς τινος συγκοινωνίας ὁ σερβικὸς στρατός. Περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ 1919 συνεδέρθη διὰ προσωρινῆς ζεύξεως τοῦ Σαῦου ποταμοῦ παρὰ τὸ Βελιγραδίον, τὸ σερβικὸν δίκτυον μετὰ τοῦ ἀντιπέραν κροατικοῦ καὶ ἀπεκατεστάθη τὸ πρῶτον ἀπ' εὐθείας ἐπικοινωνία Βελιγραδίου—Ζάγκρεμπ. Εὐθὺς ἀμέσως παρουσιάσθη ἡ ἀνάγκη τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ προσαρτηθέντος δικτύου, σύμφωνα μετὰ τὰ συμφέροντα τοῦ νεοσυστάτου κράτους. Διὰ τοῦ ἐπακολουθήσαντος νέου προσανατολισμοῦ τῶν γραμμῶν, αἰτίνας, ὡς ἐλέχθη, διευθύνοντο ὅλαι πρὸς τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην, ἐπλήθον σημαντικαὶ μετατοπίσεις. Οὕτω περιήλθον πλείστοι μέχρι τότε κυρίαι σιδηροδρομικαὶ ἀρτηρίαι—ὡς αἱ ἄγουσαι πρὸς Βουδαπέστην καὶ Αὐστρίαν—εἰς ὅλως δευτερεύουσας μοῖραν ἢ παρεμειλήθησαν πλήρως, ἐνῶ ἐξ ἄλλου προήχθησαν πρότερον περιορισμένης σημασίας γραμμαὶ—ὡς ἡ Ζάγκρεμπ—Βελιγραδίον εἰς σπουδαιότητας τοῦ λοιποῦ συγκοινωνιακοῦ ἀρτηρίας.

Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐπεδόθη ὅλως ἰδιαίτερα προσοχὴ εἰς τὴν διασχίζουσαν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὸ νεοπαγὲς βασίλειον γραμμὴν Γευγελή—Σκόπια—Νύσα—Βελιγραδίον—Μπρόντ—Ζάγκρεμπ—Λουμπλιάνα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν σπονδυλικὴν στήλην τοῦ νέου σιδηροδρομικοῦ δικτύου τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Λόγω τῆς φθορᾶς κατὰ τὰ πολεμικὰ ἔτη ἡ ἀρτηρία αὕτη εἶχε ἀνάγκη μεγάλων ἐπιδιορθώσεων καὶ συμπληρώσεων, σύμφωνα μετὰ τὴν νέαν τῆς ἀποστολήν. Ἐν πρώτοις ἀπεφασίσθη ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν σιδηροτροχιῶν διὰ καινουργῶν ἀλλὰ καὶ πολὺ ἰσχυροτέρων, παραγγελλθέντων εἰς τὴν Γερμανίαν ἕναμι τῶν Ἐπανορθώσεων. Ἐπὶ τῆς γραμμῆς Βελιγραδίου—Γευγελῆς μήκους 629 χμ. ἔχουν μέχρι τοῦδε ἀντικατασταθῇ αἱ σιδηροτροχίαι ἐπὶ μήκους 520 χμ., ἐπὶ δὲ τῆς γραμμῆς Βελιγραδίου—Ζάγκρεμπ (433 χμ.) ἀντικατεστάθησαν ἐπὶ 320 χμ. Ἐν συνεχείᾳ ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις νὰ ἐνισχυθῇ ἡ κυρίαι ἀρτηρία διὰ διπλῶν γραμμῶν. Οὕτω ἐστρώθη διπλὴ γραμμὴ ἀπὸ Βελιγραδίου μέχρι Νόβοκας ἐπὶ μήκους 304 χμ. Ἐκ Νόβοκας ὑφίσταται διακλάδωσις πρὸς Ζάγκρεμπ μετὰ Ντοῦγκο Σέλου (85 χμ.).

Πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐτέρου σκέλους Βελιγραδίου—Γευγελῆς ἐστρώθη ἀπ' ἐνός παράλληλος γραμμὴ Βελιγραδίου—Πλάνας, ἀπ' ἐτέρου εὐρίσκεται ἐν κατασκευῇ ἡ μεγάλη γραμμὴ Βελιγραδίου—Κραγιούγιεβατς—Κραλιέβον—Ράσκας—Μητροβίτσας—Σκοπίων, ἥς τὸ τμήμα Μητροβίτσας—Σκοπίων καὶ Βελιγραδίου—Κραλιέβον ἔχουν ἤδη ἀποπερατωθῇ, τὸ τελευταῖον τὸν Δεκέμβριον 1929.

Ἡ Γιουγκοσλαβία δὲν διαθέτει μεγάλην καὶ βαρεῖαν βιομηχανίαν, ἀπαιτοῦσαν πελωρίας σιδηροδρομικὰς συγκοινωνιακὰς ἀρτηρίας καὶ μέγα μέρος τῆς ἐσοδείας τῆς διοχετεύεται μέσῳ τῶν μεγάλων ποταμῶν, πού διαβρέχουν τὰς πεδιάδας καὶ τὰς κοιλάδας τῆς χώρας. Καὶ ὅμως εἰς τὴν χώραν αὐτήν καὶ τὰ μέτρια ἀκόμη σιδηροδρομικὰ ἔργα ἀνάγονται εἰς ζητήματα περιωπῆς καὶ ὁ δημιουργούμενος θόρυβος φθάνει πολὺ πέραν τῶν ἐθνικῶν τῆς συνόρων. Φαίνεται ὅτι αὕτη εἶναι ἡ μοῖρα τῶν βαλκανικῶν σιδηροδρομῶν γενικῶς καὶ σήμερον, ὅπως ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν προπολεμικῶν ἀνταγωνισμῶν τῶν Μεγάλων Δυνάμεων γύρω ἀπὸ σιδηροδρομικὰς γραμμάς, πού δὲν ἔμελλον ποτὲ νὰ στρωθοῦν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν τροχιῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐσύρθησαν ἐν μέρει οἱ λαοὶ πρὸς τὴν μεγαλυτέραν ἀνθρωποσφαγὴν.

Ὁ ἀγὼν περὶ τῶν βαλκανικῶν σιδηροδρομῶν διεξήγετο πρὸς δύο διευθύνσεις κυρίως. Κλασσικὴ ἔμεινεν ἡ σύγκρουσις μετὰ τὸ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Αὐστρουγγαρίας Aehrenthal, προτείναντος τὸ 1908 τὴν ἐπέκτασιν τῆς γραμμῆς Σαραγιέβου—Οὐβάτς μέχρι Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Ρώσσου συναδέλφου του Ἰσβόλκι ἀντιτάσσοντος μίαν γραμμὴν ἀπὸ τοῦ Δουνάβους μέσῳ Νύσσης μέχρι τῶν ἄκτων τῆς Ἀλβανίας, δι' ἧς θὰ ἐπιτύγχανεν ἡ Ρωσσία μέσῳ Ρουμανίας καὶ Σερβίας μίαν διέξοδον εἰς τὴν Μεσόγειον.

Ἐκτοτε δὲν ἔπαυσαν ν' ἀναφέρονται κατὰ καιροῦς νέα σχέδια σιδηροδρομικῶν συνδέσεων, τὰ ὁποῖα παρέμειναν ἐπίσης στὰ χαρτιά. Ἀλλ' ἐνῶ εἰς ἄλλας ἐποχὰς ἦτο περισσοτέρα ἡ ἐκάστοτε δημιουργουμένη φασαρία, ἀπὸ τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα, σήμερον ἐπὶ τῶν ἑδαφῶν τῆς Γιουγκοσλαβίας ἐπραγματοποιήθησαν εἰς διάστημα μίᾳς μόλις δωδεκαετίας σιδηροδρομικὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε θὰ ἦσαν—ὄχι βεβαίως ἀπὸ καθαρώς τεχνικῆς ἀπόψεως—δυσεπίτευκτα ἢ κάλλιον ἐντελῶς ἀδύνατα.

Ὄντως πείθει ἡ μελέτη τῶν συντελεσθέντων καὶ ὑπὸ κατασκευὴν ἢ ὑπὸ χάραξιν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν τῆς Γιουγκοσλαβίας, ὅτι εἰς τὸν σπουδαῖον τοῦτον τομέα τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης ἔλαβε χώραν **μία ριζικὴ μετατόπισις τῶν διεθνῶν ἐπικοινωνιακῶν ἀρτηριῶν**. Τὸ σιδηροδρομικὸν τῆς δικτύου, προσανατολισμένον, ὡς γνωστόν, μέχρι τοῦ πολέμου ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρᾶν, δηλ. πρὸς Βουδαπέστην, Βιέννην καὶ Βερολίνον, μετεστράφη βιαίως καὶ ἔλαβε τὴν κατεύθυνσιν ἀπὸ Δυσμῶν πρὸς Ἀνατολὰς καὶ μέχρως ἐνός σημείου τείνει εἰς τὴν σύνδεσιν τοῦ Δουνάβους καὶ μέσῳ τούτου τοῦ Εὐξείνου Πόντου μετὰ τῆς Ἀδριατικῆς παραλίας.

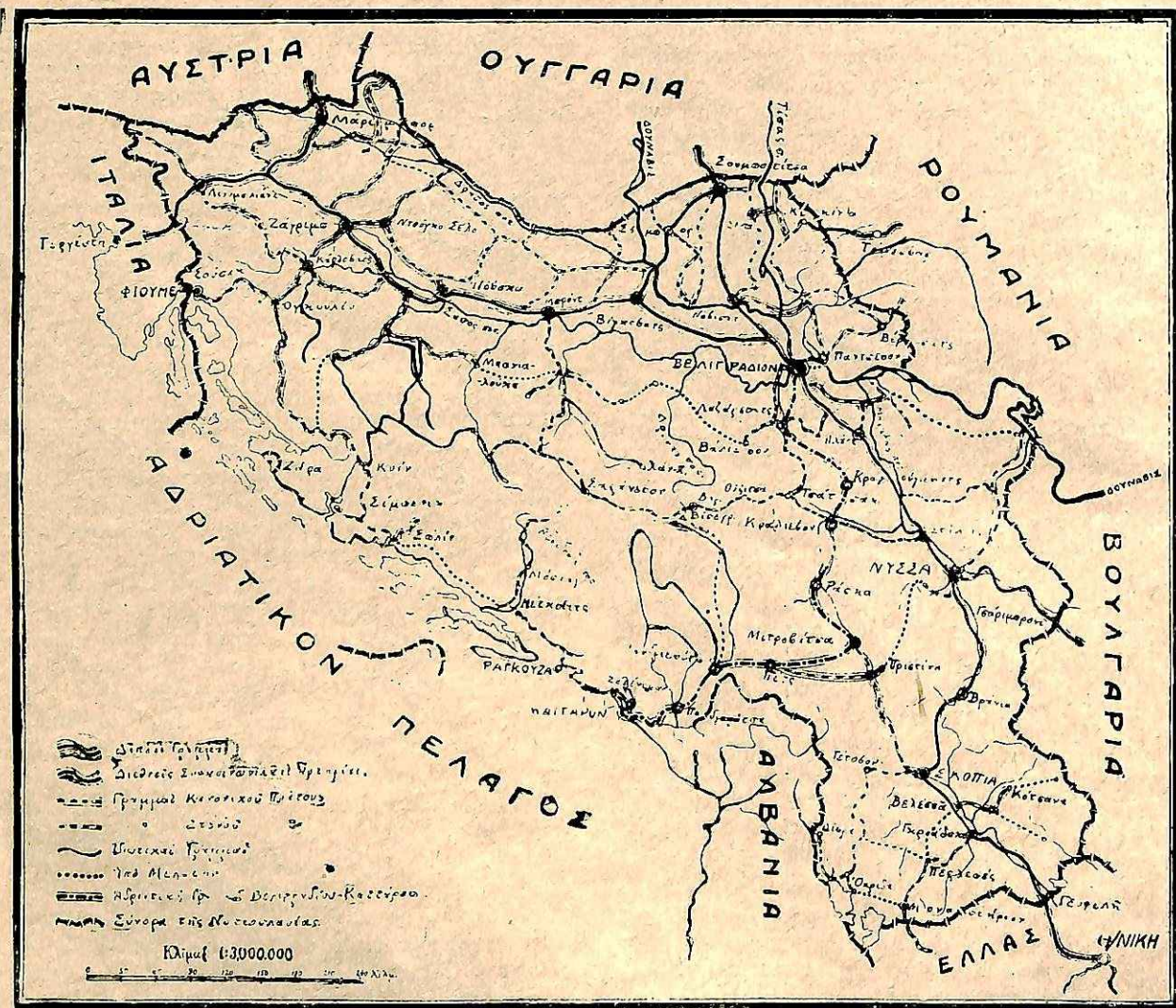
Πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τούτου εἶναι ἀνάγκη νὰ παρακολουθήσωμεν ἐπὶ τοῦ παρατιθεμένου εἰς ἐτέραν σελίδα σχεδιογράμματος ἐν μεγάλας γραμμαῖς, τὰ ἀπὸ τῆς ἀναχωρῆς μέχρι σήμερον ἐκτελεσθέντα σιδηροδρομικὰ ἔργα καὶ τὸ μελλοντικὸν πρόγραμμα.

Ἐκ παραλλήλου ἐκτίσθησαν κατὰ μῆκος τῆς κεντρικῆς γραμμῆς νέοι σταθμοί, κυρίως μεταξὺ Βελιγραδίου—Ζάγκρεμπ, ἐποθετήθησαν τηλεφωνικαί, τηλεγραφικαί καὶ σηματοδοτικαὶ ἐγκαταστάσεις κλπ. τεχνικὰ ἔργα. Εἰς τὴν Σερβίαν πρὸς τούτοις παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐπανακτισθοῦν αἱ καταστραφείσαι γέφυραι καὶ ὁδογεφυρώματα. Σύμφωνα μὲ τὸ διέπον τὸ νέον σιδηροδρομικὸν δίκτυον πνεῦμα, μετετοπίσθησαν ὅλαι αἱ σπουδαῖαι ἐγκαταστάσεις. Οὕτω παραμελεῖται τὸ μεγαλύτερον ἐν Γιουγκοσλαυίᾳ ἐργοστά-

σίας, προβλέπεται δὲ ἐν καιρῷ μετατροπῇ των εἰς κανονικοῦ πλάτους γραμμὰς.

Τὸ δίκτυον Βοσνιοεξεγοβίνης καὶ Μακεδονίας

Ἀπὸ τὸν Σαῦν ποταμὸν παρὰ τὸ Μπρόντ ἀρχίζει ἡ γραμμὴ στενοῦ πλάτους (0.76 μ.) Μπόσανσκι Μπρόντ—Σαραγιέβου—Μόσταρ—Μέτκοβιτς μὲ μίαν διακλάδωσιν πρὸς τὴν Ραγκούζαν (Ντουμπρόβνικ) καὶ τὴν Ζελενίκαν τῶν στομιῶν τοῦ Καττάρου. Ἡ γραμμὴ αὕτη ἐνοῦσα τὸν Σαῦν, παραπόταμον τοῦ

σιον κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς σιδηροδρομικοῦ ὀλικοῦ ἐν Μαργούργω (Μάριμπορ) ἀνήκον πρὶν εἰς τὴν Suedbahn. Ἐνῷ ἠδρύνθη τὸ ἐργοστάσιον Νύσσης, σήμερον τὸ σπουδαιότερον τῆς χώρας καὶ ἀνοικοδομήθη ἕτερον μέγα ἐργοστάσιον εἰς Κράλιεβον.

Ἡ κεντρικὴ ἀρτηρία ἀποτελεῖται ἀπὸ γραμμὰς κανονικοῦ πλάτους, ὡς ἐπίσης αἱ διακλαδώσεις τῆς πρὸς τὴν Βουλγαρίαν (Νύσσα—Τσάριμπορ), τὴν Οὐγγαρίαν (Νόβισατ—Σουμποτίτσα), τὴν Ρουμανίαν (διὰ τῶν πρὸς Τέμεσβαρ γραμμῶν), τὴν Ἰταλίαν καὶ Αὐστρίαν. Ἰδιαιτέρων θέσιν καταλαμβάνουν αἱ γραμμαὶ στενοῦ πλάτους, αἵτινες ἀποτελοῦν σήμερον τὸ ἐν τέταρτον τοῦ ὅλου δικτύου τῆς Γιουγκοσλα-

Δουνάβεως, μὲ τὴν Ἀδριατικὴν παραλίαν, διεφύλαξεν καὶ ἐν τῷ πλασιῷ τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ δικτύου, τὴν ἐξαιρετικὴν σημασίαν ποὺ εἶχε προπολεμικῶς. Κτισθεῖσα πρὸ 40 καὶ τόσων ἐτῶν εὗρισκετο μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν ἀπὸ ἀπόψεως ὀλικῶν μέσων. Κυρίως αἱ σιδηροτροχιαί δὲν ἀντεῖχον πλέον καὶ ἀντηλλάγησαν ἐξ ὀλοκλήρου. Μέρους διὰ καινουργῶν ληφθέντων ἐκ Γερμανίας, τὸ ὑπόλοιπον διὰ τῶν ἀφαιρεθέντων ἀπὸ τῶν Σερβικῶν γραμμῶν καὶ ἀπὸ τῶν κατηργηθέντων ἐν Κροατία καὶ Βοϊβοδίνα.

Χάριν τοῦ ἐνδιαφέροντος ἀναφέρομεν, ὅτι αἱ πεπαιωμένα σιδηροτροχιαὶ τῆς Βοσνιοεξεγοβίνης ἐχρη-

σιμοποιήθησαν πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν στενῶν γραμμῶν (0.60) τῆς Νοτίου Σερβίας Γράτσκο—Περελεπς—Μοναστήριον καὶ Σκοπίων (Χάνριεβον)—Τέτοβον—Ὀχρίδα καὶ διὰ τὴν ἐπέκτασιν των μέχρι Δίβρας, παρὰ τὰ Ἀλβανικὰ σύνορα. Αἱ γραμμαὶ αὗται εἶχον στρωθῇ ὑπὸ τῶν Γερμανοβουλγάρων κατὰ τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ μέτωπον τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἀπετέλουν καθαρῶς στρατιωτικὰς γραμμάς, βαίνουσας ἀπὸ τῶν κέντρων ἀνεφοδιασμοῦ μέχρι τῶν χαρακωμάτων σχεδόν.

Ἡ γραμμὴ Σκοπίων—Δίβρας συνολικοῦ μήκους 258 χμ., εἶχε κτισθῇ μέχρις ἀποστάσεως 97 χμ. ἔξωθεν τῆς Ὀχρίδος, ἐπεκτάθη δὲ ἔκτοτε μέσῳ Ὀχρίδας καὶ Στρούγκας μέχρι Δίβρας. Ἡ ἑτέρα γραμμὴ Γράτσκο—Περελεπς—Μοναστήριον (132 χμ.) εἶναι ὑψίστης σημασίας διὰ τοὺς Σέρβους, διότι ἐνώνει τὸ Μοναστήριον μὲ τὸ Γιουγκοσλαβικὸν δίκτυον. Λόγῳ δὲ καὶ τῆς στρατιωτικῆς των σημασίας ἀπεφασίσθη ν' ἀντικατασταθῶν αἱ δύο αὗται στεναὶ γραμμαὶ διὰ γραμμῶν κανονικοῦ πλάτους καὶ νὰ ἐνωθῶν διὰ τῆς συνδετικῆς Μοναστηρίου—Ὀχρίδα. Αἱ σχετικαὶ ἐργασίαι ἤρχισαν ἤδη, ὅ ἀποτελέσουν δὲ αἱ νέαι αὗται γραμμαὶ ἐξάρτημα τῆς κεντρικῆς ἀρτηρίας. Οὕτω θὰ πυνκωθῇ τὸ τμήμα τῆς γραμμῆς, ἥτις διὰ Κένανι συνδέει τὴν Ν. Σερβίαν μὲ τὴν Θεσσαλονίκην.

Οἱ σιδηρόδρομοι τῆς Βοσνιοεξεγοβίνης συνεδέθησαν διὰ τῆς συνδετικῆς Οὐζιτσα—Βαρδίστε μετὰ τῶν στενῶν γραμμῶν τῆς Σερβίας, δι' ὧν ἠνοιχθῇ εἰς τὴν Σερβίαν ἡ πολυπόθητος διέξοδος πρὸς τὴν Ἀδριατικὴν (1925). Ἐτέθησαν λοιπὸν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν σκοποῦ ἀντιθέτου ἐκείνου, ὃν ἐπεδίωκεν ὁ Μπίσμαρκ καὶ ὁ Ἀνδράσσου ὅταν ἐπέτυχον διὰ τῆς Βερολινεῖου Συνθήκης τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεκταθῶν «au delà de Mitrovica», δηλ. πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἡ Σύνδεσις μὲ τὴν Ἀδριατικὴν

Ὁ μέγας πόθος τῶν Γιουγκοσλαύων ἦτο καὶ παραμένει ἡ ὅσον τὸ δυνατόν στενωτέρα σύνδεσις μὲ τὴν Ἀδριατικὴν. Αἱ γραμμαὶ αἵτινες ἐξασφαλίζουν ἡ μέλλουσιν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν σύνδεσιν ταύτην ἔχουν ἐν πολλοῖς αἰσθηματικούς λόγους. Οἱ οἰκονομικοὶ ἢ ἐμπορικοὶ λόγοι, οἱ ὑπαγορεύοντες τὴν κατασκευὴν κυρίως τῆς λεγομένης «Ἀδριατικῆς Γραμμῆς» δὲν ἰσοφαρίζουν τὰς τεραστίας θυσίας, ἃς ἀπαιτεῖ ἡ γραμμὴ αὕτη. Δύο γραμμαὶ ἐξασφαλίζουν ἤδη—διὰ μεγάλων λοξοδρομιῶν βεβαίως—τὴν σύνδεσιν Βελιγραδίου—Ἀδριατικῆς, μία στενὴ διὰ Τσάτσας—Σαραγιέβου—Ραγκούζας καὶ ἡ κανονικὴ διὰ Ζάγκρεμπ—Ὀγκουλιν—Σπαλάτου—Σίμπενικ.

Ἡ δευτέρα αὕτη γραμμὴ εἶναι σπουδαιότατη διὰ τὴν Δαλματίαν. Ἡ κατασκευὴ τῆς, συνεπεῖα τῶν συγκρουομένων αὐστρουγγικῶν συμφερόντων, ἀνεβάλλετο συνεχῶς, οἱ δὲ ἀγῶνες οἵτινες διεξήχθησαν διὰ τὴν ἀποκτησὶν τῆς διήκεσαν τρεῖς ὀλοκλήρους γεννεάς! Ὁ αὐστροῦταλικὸς πόλεμος τοῦ 1866 ἔπεισεν τὴν Αὐστρίαν περὶ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τῆς κατασκευῆς τῆς, δὲν ἐπετεύχθη ὁμως, λόγῳ τῆς οὐγγρικῆς ἀντιδράσεως εἰμὴ ἡ κατασκευὴ τῆς γραμμῆς Σπλιτ—Σίμπενικ καὶ ἀργότερον τῆς γραμμῆς Σίμπενικ—Κνίν. Ἀλλὰ μόνον ἐνώπιον τοῦ πλησιάζοντος Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου συγκατένευσεν ἡ Οὐγγαρία εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς γραμμῆς ταύτης, ἥτις ὅμως δὲν ἀποπερατώθη

εἰμὴ τὴν 25 Ἰουλίου 1926 ὑπὸ τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Ἀσυγκρίτως γενικωτέρας σημασίας εἶναι ἡ γραμμὴ Βελιγραδίου—Καττάρου, ἡ ὠραιωτέρα—ὡς τὴν ὀνομάζει ὁ Γιουγκοσλαβικὸς Τύπος—ἀλλὰ καὶ ἡ δαπανηροτέρα γραμμὴ τῆς Νοτιοσλαβίας. Ἡ «Ἀδριατικὴ Γραμμὴ» θὰ διέρχεται διὰ τοῦ ἱστορικοῦ Κοσσυφοπέδιου καὶ τοῦ πετρώδους καὶ δυσβάτου Μαυροβουνίου καταλήγουσα εἰς τὸν μαγευτικὸν κόλπον τοῦ Καττάρου, τῆς νοτίου Δαλματίας, ἐνῶ αἱ δύο ἄλλαι γραμμαὶ καταλήγουν εἰς τὴν μέσην καὶ βορείαν Δαλματίαν, ἀποτελοῦσαι ὁμοῦ τρεῖς βραχίονας τῆς κεντρικῆς σιδηροδρομικῆς ἀρτηρίας.

Ἡ «Ἀδριατικὴ Γραμμὴ», ἥτις ἐτέθη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ πολέμου, ἐφάνη πρὸς στιγμὴν ὅτι εἶχε λάβει συγκεκριμένη μορφήν, ὅταν τὴν ἀνοίξιν τοῦ 1922 συνήφθη ἐν Ἀμερικῇ δάνειον 100 ἑκατ. Δολλαρίων. Τὸ δάνειον τοῦτο, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Blérot δὲν ἐπραγματοποιήθη καθ' ὀλοκλήριαν, προσκορῶσαν εἰς ἀνορεβλήτους δυσχερείας καὶ ἡ γραμμὴ αὕτη, ἡ ὁποία εἶχε προκαλέσει καὶ προκαλεῖ ἀκόμη ἀφάνταστον θόρυβον ἐγκατελείφθη.

Ἀργότερα ἐπανελήφθησαν αἱ ἐργασίαι τμηματικῶς καὶ ἐπροχώρησαν μέχρι τοῦδε σχεδόν μέχρι Μητροβίτσας, ἀφοῦ ἀποπερατώθη τὸν Δεκέμβριον 1929 τὸ τμήμα Βελιγραδίου—Κραλιέβου. Κατ' αὐτὸ ἔληξαν ὡς προκαταρκτικαὶ μελέται ἐπὶ τοῦ τελευταίου τμήματος Μητροβίτσας—Καττάρου, αἵτινες ἐδυσχεραίνοντο λόγῳ τῆς στρατηγικῆς των σημασίας. Ἐδέησε δὲ νὰ προσληφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν ὁ λοχαγὸς τοῦ ἐπιτελείου Μιλούτιν Νίκολιτς.

Ἡ ὅλη γραμμὴ, μήκους 450 περίπου χμ., θὰ εἶναι ἐτοιμὴ ἐντὸς τετραετίας καὶ θὰ ἀπαιτήσῃ ἄνω τῶν 2 δισεκατ. Δυναρίων. Ἡ συγκοινωνία ἐπὶ τοῦ τμήματος Κραλιέβου—Μητροβίτσας θὰ ἐγκαινισθῇ τὴν ἐρχομένην ἀνοιξιν. Αἱ ἐργασίαι δυσχεραίνονται ὑπὸ τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἐδάφους. Τὸ μήκος τῶν σιδηροδρομῶν ὑπολογίζεται εἰς 8 χμ! Ἡ δευτέρα σήραγξ μεταξὺ Λαζάρεβατς καὶ Κραγούγεβατς ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἀποπερατωθῇ τὸ 1932, τὸ ἐπόμενο ἐτος θὰ εἶναι ἐτοιμὴ ἡ ὅλη γραμμὴ Βελιγραδίου—Μητροβίτσας.

Ἐπιμένουμεν ἐπὶ τῆς γραμμῆς ταύτης, διότι φρονοῦμεν ὅτι εἶναι μία γραμμὴ μὲ εὐρύτατον μέλλον καὶ διότι πλὴν ἄλλων ἐνώνει εὐφροσύνης ἐπαρχίας τῆς δυτικῆς Σερβίας μὲ τὴν γραμμὴν Σκοπίων—Θνίκην. Ἐντὸς πέντε μηνῶν θὰ ἔχει περατωθῇ ἡ τεραστία γέφυρα ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως παρὰ τὸ Βελιγράδιον, καὶ δι' αὐτῆς θὰ ἔχουν συνδεθῇ οἱ σερβικοὶ σιδηρόδρομοι μὲ τὸν σιδηροδρομικὸν δίκτυον τῆς Ρουμανίας. Συνεπῶς διευκολύνεται ἡ διέξοδος τῆς Ρουμανίας πρὸς Θνίκην. Ἡ δευτέρα ὑπὸ μελέτην γέφυρα ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως μεταξὺ Γιουγκοσλαβίας καὶ Ρουμανίας ἐνισχύει τὴν ἀποψιν, ὅτι ἐπιδιώκεται ἡ στενὴ σύνδεσις τῶν σιδηροδρομῶν τῶν δύο συμμάχων χωρῶν. Διὰ τῆς «Ἀδριατικῆς Γραμμῆς» θὰ δύναται ἡ Ρουμανία εὐχαρῶς νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς Μεσογείου, παρακάμπουσα τὰ Στενά. Εἶναι δὲ τοῦτο μία πτυχὴ τῆς πολιτικῆς πλευρᾶς τῆς μεγάλης ταύτης γραμμῆς.

Τὸ μελλοντικὸν πρόγραμμα

Τὸν Μάϊον τοῦ 1920 συνήλθεν ἐν Βελιγράφῳ ἡ Α' Σιδηροδρομικὴ Διάσκεψις, ἥτις ἐμελλε νὰ καθο-

ρίση το μελλοντικόν πρόγραμμα κατασκευής νέων γραμμών κ.λ.π. Κατόπιν ατελεσθέντων συζητήσεων προτάθη η κατασκευή 28 γραμμών συνολικού μήκους 3.000 χμ. και η συμπλήρωσις ἐτέρων γραμμών μήκους 1400 χμ. Το πρόγραμμα τούτο δὲν ἱκανοποίησε οὐδέναν, ἄφηκε δὲ ἄλυτον τὸ κυριώτερον ζήτημα τῆς Ἀδριατικῆς συνδέσεως. Περί τὰ τέλη 1926 συνήλθεν ὡς ἐκ τούτου δευτέρα Διάσκεψις, ἡ ὁποία ὑπέβαλλε τὸ πόρισμά της τὸν Φεβρουάριον 1927. Κατ' αὐτὸ προβλέπεται ἡ στρώσις 56 νέων γραμμών μήκους 6.554 χμ. κανονικοῦ πλάτους καὶ 14 γραμμών στενοῦ πλάτους μήκους 1.551 χμ. Ἡ κατασκευή τῶν γραμμών τούτων θὰ γίνη ἐντὸς δύο δεκαετῶν περιόδων καὶ θ' ἀπαιτήσῃ συνολικῶς 26 δισεκ. δηνარიῶν. Αἱ κυριώτεραι γραμμαὶ τῆς πρώτης περιόδου εἶνε ἐκτὸς τῆς «Ἀδριατικῆς Γραμμῆς» ἡ γραμμὴ Βελιγραδίου—Μπανιολούκας, Νύσσης—Πριστίνας καὶ ἡ μετατροπὴ τοῦ Βοσνεοεξεγοβινικοῦ καὶ τοῦ Μακεδονικοῦ δικτύου ἀπὸ στενοῦ εἰς κανονικοῦ πλάτους. **Κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ ἰσχύοντος σχεδίου εἶναι ἡ προσπάθεια πρὸς πύκνωσιν τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου μεταξὺ τοῦ Δουνάβεως καὶ τῆς Ἀδριατικῆς.**

Μέχρι τοῦδε ἐκτίσθησαν νέαι ἡ ἐπεδιορθώθησαν γραμμαὶ συνολικοῦ μήκους 2.000 περίπου χμ., ἔδωκαν ἡγήθησαν δὲ πρὸς τούτο ἄνω τῶν 2 δισεκ. δηνარიῶν. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τούτων δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ ὕλικά ἐκ τῶν γεωμανικῶν ἐπανορθώσεων, ἀντιπροσωπεύοντα ἀσυγκρίτως μεγαλύτερον ποσόν.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω θὰ παραθέσωμεν μερικὸν ἀριθμὸν περὶ τοῦ τροχαίου ὕλικου τῆς Νοτιοσλαβίας. Ἐν ὅλῳ διαθέτει 2025 ἀτμομηχανάς

ἐξ ὧν 3—400 εὐρίσκονται ἐκτὸς χρήσεως λόγω βλαβῶν ἢ ἐπιδιορθώσεων. Μεταξὺ τούτων ὑπάρχουν 450 καινούργιαι, παραληφθεῖσαι ἐκ Γερμανίας ἔναντι τῶν ἐπανορθώσεων. Στενοῦ πλάτους ὑπάρχουν 746 ἀτμομηχαναὶ ἐξ ὧν 200 ἐκτὸς χρήσεως. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δχημάτων Α', Β' καὶ Γ' θέσεως ἀνέρχεται εἰς 4060 ἐξ ὧν τὸ ἡμισυ περίπου ἐκτὸς χρήσεως. Ὀχήματα ὑψηροσείας καὶ ταχυδρομικοῦ ὑπάρχουν 1560. Φορητὰ δχηματα διαθέτει ἡ Γιουγκοσλαβία περίπου 50.000 ἐξ ὧν μόλις τὸ ἓν τρίτον προσωρινῶς ἐκτὸς χρήσεως, στενοῦ πλάτους 9.700 σχεδὸν ὅλα ἐν χρήσει. Ἡ δύναμις ἔλξεως τῶν ἀτμομηχανῶν εἶναι κατ' ἀνωτάτονον ὄριον χιλίων ἵππων, μόνον ἐπὶ τῆς γραμμῆς Σούσας—Ζάγρεμπ κυκλοφοροῦν ἀτμομηχαναὶ ἔλξεως 2.700 καὶ πλέον ἵππων. Εἶναι αὗται τεράστια μηχαναὶ ἄνω τῶν 100 τόννων βάρους.

Ἡ σιδηροδρομικὴ κίνησις ἐφ' ὅλων τῶν γραμμῶν τῆς Γιουγκοσλαβίας (ὀλίγον ἄνω τῶν 10.000 χμ.) ἀνέρχεται ἐτησίως κατὰ μέσον ὄρον εἰς 40,5 ἑκατ. ἐπιβατῶν καὶ 19 ἑκατ. τόννων ἐμπορευμάτων. Τὰ ἐκ τούτων ἔσοδα τῶν κρατικῶν σιδηροδρόμων, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται μὲ σημαντικὸν παθητικόν, ἀνέρχονται εἰς 962 ἑκατ. δηνάρια ἐκ τῶν εἰσιτηρίων καὶ 1.700 ἑκατ. δηνάρια ἐκ ναύλων.

Ἡ ζωηρότερα συγκοινωνία σημειοῦται ἐπὶ τῆς γραμμῆς Ζάγρεμπ—Σούσας μὲ 72 συρμούς τὸ 24ωρον. Τὴν ἀσθενεστέραν παρουσιάζουν αἱ γραμμαὶ Νύσσης—Τσάριμπροντ καὶ Σκοπίων—Γευγελῆς μὲ 12 συρμούς τὸ εἰκοσιτετράωρον.

Ἐν Βελιγραδίῳ, Ὀκτώβριος 1930.

Κ. ΚΡΟΤΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Τὸ ζήτημα τῆς προστασίας τῆς ἐγχωρίου αὐτοπαραγωγῆς, κατόπιν τῆς παρατηρούμενης υποτιμῆσεως τῶν αὐτῶν εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ἀνέλαβον νὰ μελετήσουν ἀπὸ κοινῶν οἱ ὑπουργοὶ Γεωργίας καὶ Ἐσωτερικῶν.

Πάντως, ὡς ἐτονίσθη, ἡ ριψήνοια ἀρ. χικῶς γνώμη περὶ παροχῆς προστασίας διὰ τῆς ἀδείξεως τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ αἵτου, ἀπερρίφθη, ὡς μὴ δυνατὴ.

Προκαταρκτικῶς μόνον ἐφαρμόζεται ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν διαταγὴ τῆς Κυβερνήσεως, ὑποχρεοῦσα τοὺς εἰσαγωγεῖς αἵτου νὰ ἀγοράζουν καὶ ἐγχώριον εἰς ἀναλογία 10 ο.ο. ἐπὶ τοῦ εἰσαγομένου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοιοῦτου. Ἰνα μὴ ζημιωθῶν δὲ οἱ εἰσαγωγεῖς, ἀπεφασίσθη ὅπως κατὰ τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ διαφορά τῆς τιμῆς μεταξὺ ἐγχωρίου καὶ ἐξωτερικοῦ αἵτου, ἐξευρισκομένης μέσης τιμῆς.

Οἱ ἀλευροδομήσαντες, οἱ ὁποῖοι εἶνε κυρίως καὶ οἱ εἰσαγωγεῖς αἵτου, δὲν ὑποσέονται εἰς τὴν ἀμερικανικὴν διὰ τὴν παστίου μετὰ τοῦ ἀμερικανικοῦ διὰ τὴν παστίου ἀλευρών. Εἶνε θέξιον ὅμως, ρασκευτὴν τοῦ ἐγχωρίου αἵτου ὅτι ἐπειδὴ ἡ διάθεσις τοῦ ἐγχωρίου αἵτου εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἶνε ἀδύνατος, θὰ γίνῃ ἐν τέλει ἀνάμειξις κατ' ἀναλογία 10 ο.ο.

Ο ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κ. Σπυρί-

δης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως κ. Πιστολάκη καὶ τοῦ διευθυντοῦ Ἐφαρμογῶν κ. Κυπριάδη, ἐπεσκέφθησαν πρὸ ἡμερῶν τὴν περιφέρειαν ἸΚρινθίας. Μετέβη ἰδίως εἰς τὰ χωρία τῆς Βόχας, ἵνα ἀντιληφθῇ ἐκ τοῦ πληροῦς τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτευθέντα ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας διὰ τὴν ἐξαγωγήν νωπῶν σταφυλῶν καὶ λάβῃ συγχρόνως τὰ κατάλληλα μέτρα, προκειμένου ἐντὸς ὀλίγου ν' ἀρχίσῃ δευτέρα περίοδος ἀποστολῆς εἰς τὴν Ἑυρώπην ὀψιμων ποικιλιῶν τῶν σταφυλῶν τῆς περιοχῆς ἐκείνης.

Αἱ δευτεραι αὗται ἀποστολαὶ παρουσιάζουν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον, καθ' ὅσον πρόκειται νὰ ἐνεργηθῶν εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν αἱ ξέναι ἀγοραὶ εἶνε ὀλιγώτερον ἐβαρυσμένα ἐκ σταφυλῶν ἄλλων προελεύσεων.

Ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις κατέθεσεν ἤδη εἰς τὴν ἐν Νέα Ὑόρκῃ Τράπεζαν National City Bank τὴν δόσιν τῆς 1ης Ὀκτωβρίου τῶν ἐπανορθώσεων τῆς, ἐκ πέντε ἐκατομμυρίων φράγκων χρυσῶν. Τὸ ποσόν τούτο θὰ παραμείνῃ κατατεθειμένον παρὰ τῇ ὡς ἄνω Τραπέζῃ μέχρι τῆς διευθετήσεως τῆς γνωστῆς διαφορᾶς μεταξὺ Ρουμανίας καὶ Βουλγαρίας διὰ τὸ ζήτημα τῶν κτημάτων τῆς Δοβρουτσᾶς, ἐξ ἧς ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἐξαρτᾶ

τὴν νομοθετικὴν κύρωσιν τοῦ σχεδίου Γιώγκ.

Σημειωτέον, ὅτι ἡ δόσις τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ κατὰ τὸ σχέδιον Γιώγκ καὶ κατὰ τὸ σχέδιον Ντώξ ἦτο διὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ αὐτή.

Ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ τῶν πέντε ἐκατομμυρίων φράγκων χρυσῶν ἡ Ἑλλάς, σύμφωνα μὲ τὸν ἐπελθόντα ἐν Χάγῃ διακανονισμόν, θὰ λάβῃ τὰ 76.73 τοῖς ἑκατὸν ἦτοι 3.836.500 φρ. χρυσᾶ.

Ἐκ Σμύρνης διεβιάσθησαν πρὸς τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν πληροφορίες περὶ τῆς τουρκικῆς καπνοπαραγωγῆς. Ἡ καλλιέργησις διὰ τὸ τρέχον ἔτος 1930 ἔκτασις ὑπολογίζεται εἰς 400 χιλιάδας στρέμματα, ἔναντι 324 χιλιάδων τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἐκτὸς τῆς κατ' ἔτος ἐμφανιζομένης ἀσθενείας θρίψ (μπέσσαρα) καὶ ταύτης εἰς μικρὰν κλίμακα, οὐδεμία ἄλλη ὑπάρχει ἀσθένεια.

Ἡ φυτεία θαίνει ὁμαλῶς εὐνοηθεῖσα ὑπὸ τῶν κατὰ Μάϊον καὶ ἀρχὰς Ἰουνίου βροχῶν. Αἱ γενικαὶ προβλέψεις ἀναβιβάζουν τὴν προσεχῆ συγκομιδὴν εἰς 20 ἑκατομ. ὀκάδας.

Τὸ ἀπόθεμα ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐκ προηγουμένων ἐσοδεῶν τῶν ἐτῶν 1926—1929 ἀναβιβάζεται εἰς 110 χιλιάδας δέματα, ἦτοι ἐξ περίπου ἐκατομμυρίου χιλιγράμμου, ποιοτήτων ὁμοῦ κατωτέρων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν γίνονται ἀγοραπωλησίαι, ἐλλείψει ζητήσεως.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ ΔΙΑ ΣΠΟΡΩΝ

Τοῦ ἐιδικοῦ συνεργάτου μας κ. ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΝΑΟΥΜ

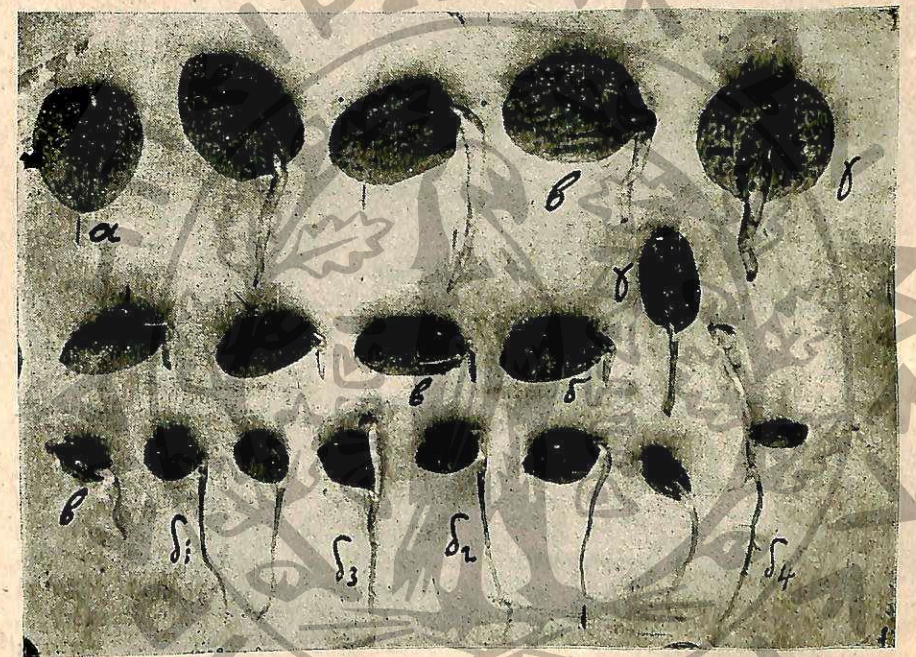
Α'.

Ἐκαστος σπόρος ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία μέρη: 1) Τὸ περίβλημα κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον διαπερατὸν ὑπὸ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος, 2) τὰς κοτύλας, δύο συνήθως, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ ἀποθήκη, τρόπον τινά, εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ σπόρου, συνεσωρεύθησαν κατάλληλοι τροφαί, διὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν τοῦ φυτοῦ, τὸ ὅποῖον εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν, δηλ. μέχρις ὅτου φυτρώσῃ καὶ ἀρχίσῃ νὰ πρασινίσῃ, εἶναι ἐτερότροφον, ὥπως καὶ τὰ ζῶα, ἦτοι τρέφεται μὲ συνθέτους ὀργανικὰς οὐσίας, τὰς ὁποίας ἀποσυνθέτει διὰ νὰ δυνήθῃ νὰ ἀφομοιώσῃ, νὰ παραγάγῃ θερμότητα καὶ ἐλευθέρωσῃ ἐνέργειαν, ἐνῷ κύριον διακριτικὸν τῶν φυτῶν ἀπὸ τὰ ζῶα εἶναι τούτο ἀκριβῶς, ὅτι τὰ μὲν δημιουργοῦσι, συνθέτουσι, τὰ δὲ καταστρέφουσιν, ἀποσυνθέτουσι καὶ τέλος 3) τὸ ἔμβρυον δηλ. τὸ φυτὸν ἐν μικρογραφίᾳ, τὸ ὅποῖον ἐντὸς τοῦ σπόρου εὐρίσκεται ἐν λανθανούσῃ ζωῇ.

Ἡ βλαστικὴ δύναμις τῶν σπόρων: Ὁρισμένοι σπόροι—Ἰτιάς, Λεύκης, Δάφνης κ.λ.π.—μετὰ τὴν ὠρίμανσίν των, ἐὰν δὲν σπαρῶσιν ἐντὸς προθεσμίας ἐλαχίστων ἡμερῶν, χάνουσι τὴν βλαστικὴν τῶν δυνάμιν δηλ. σπειρομένοι βραδύτερον δὲν φυτρῶνουσιν, ἄλλοι τοῦναντίον—Κολοκυθιάς, Λαχάνου κ.λ.π.—μόνον κατὰ τὸ 2ον καὶ 3ον ἔτος ἀποκτῶσι τὴν μεγαλύτεραν βλαστικὴν δύναμιν δηλ. τότε σπειρόμενοι φυτρῶνουσιν εἰς μεγαλύτεραν ἀναλογίαν καὶ τέλος ἡ πλειονότης τῶν σπόρων ἀφ' οὗ ἐπὶ ὀρισμένον χρονικὸν διάστημα—μη-

νῶν τινῶν—διατηρήσουσι ἀμείωτον τὴν βλαστικὴν τῶν δυνάμιν, κατόπιν κατ', ὀλίγον χάνουσι ταύτην, δηλ. ὅσον βραδύτερον γίνῃ ἡ σπορὰ τόσο ἡ ἀναλογία τῶν σπόρων, οἱ ὁποῖοι θὰ φυτρώσουν ἐλαττωταί ἕως ὅτου κατέλθῃ εἰς τὸ μηδέν. Γενικῶς δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι τόσο ἐπὶ μακρότερον χρόνον διατηρεῖται ἡ βλαστικὴ δύναμις ὅσον τὸ μὲν περίβλημα ὀλιγώτερον διαπερατὸν εἶναι, ἢ δὲ περιβάλλουσα ἀτμόσφαιρα καὶ ὁ σπόρος περισσότερον ξηρὸς εἶναι.

Διατήρησις τῶν σπόρων: Ἐπομέ-

Ἐκ τῶν ἄνω: Πρώτη σειρὰ Καρόδια κοινά. Δευτέρα σειρὰ Πεκάν (εἶδος Ἀμερικανικῶν καρυδιῶν). Τρίτη σειρὰ σπόροι Βερυκοκιάς. Ὅπως βλέπομεν κατὰ τὴν βλάστησιν πρώτα μεγαλύνει ἡ ρίζα.

τοὺς σπείρωμεν. Ἐπειδὴ ὁμῶς δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, προκειμένου περὶ σπόρων πολλῶν δένδρων, 1) καταλαμβάνεται ἐπὶ ἀρκετοὺς μῆνας—ὅσοι χρειάζονται διὰ νὰ φυτρώσουν οἱ σπόροι—ἐκτασις ἐδάφους, ἡ ὁποία ἐπωφελῶς ἡδύνατο, κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἄλλως πως, νὰ χρησιμοποιηθῇ. 2) Δυνατόν, πρὶν προφθάσουν νὰ φυτρώσουν, νὰ φαγωθοῦν ἢ καταστραφῶν ἀπὸ τρωκτικά, πτηνὰ ἢ ἔντομα. 3) Δυνατόν ἐὰν δὲν φυτρώσουν πολλοὶ σπόροι, εἰς τὰ σπορεῖα νὰ ὑπάρχουν πολλὰ κενὰ καὶ 4) Δὲν δυνάμεθα, κατὰ βούλησιν, νὰ κανονίσωμεν τοὺς ἀνωτέρω ἀναφερθέντας ὁρους—ὕγρασία, θερμοκρασία, ἀήρ—καὶ ἐπομένως νὰ βοηθησώμεν καὶ ἐπιταχύνωμεν τὸ φύτρωμα, προτιμώμεν νὰ στρωματώσωμεν τοὺς σπόρους.

Στρωμάτωσις τῶν σπόρων: Αὕτη συνίσταται εἰς τὴν κατὰ στρώματα, ἕνα, δύο ἕως τρία συνήθως, ἐντὸς καθαρᾶς ποταμίας ἄμμου, τοποθετήσιν των, καθ' ἣν φροντίζομεν νὰ μὴ ἐφάπτονται ἀλλήλων. Ἡ ἄμμος τίθεται μέσῃ εἰς κάσας ὕψους συνήθως μὴ ὑπερβαίνοντος τὰ 0,20 μ. καὶ διατηρεῖται ὑγρὰ χωρὶς νὰ περισσεύῃ τὸ νερό. Γενικῶς αἱ κάσες τοποθετοῦνται εἰς ἔκθεσιν θερινήν, μόνον δὲ εἰς ὁρίστους στρωματώσεις ἢ ὅταν ἴδωμεν ὅτι θραδύνει ἡ διάσθησις τοποθετοῦνται εἰς ἐκθέσεις θερμοτέρας.

B'

Περὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ διὰ σπόρων τῆς Ροδακινιάς, Βερυκοκιάς, Καρυδιάς. Προκειμένου νὰ παραγγείλῃ κανεὶς σπόρους, πρέπει νὰ γνωρίζῃ πόσῃν ἔκτασιν θὰ χρησιμοποίησιν ὡς σπορεῖα πόσα φυτὰ θὰ χωρέσῃ ἡ διατιθεμένη ἔκτασις καὶ πόσοι σπόροι ἀναλογοῦν κατ' ὁκᾶν.

Ἡ ἔκτασις ἡ διατιθεμένη διὰ σπορεῖα ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς εἰς δένδρῳλια ἀνάγκας μας καὶ ἰδίως ἀπὸ τὸ εἰς τὴν διάθεσίν μας ὕδωρ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἡμερησίως πρέπει νὰ δυνά-

μεθα νὰ διαθέσωμεν 10 κ.μ. κατὰ στρέμμα, διότι τὰ ποτίσματα ὑπολογίζομεν ὅτι κατὰ τὰς θερμοτέρας ἡμέρας τοῦ θέρους εἰς τὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης, θὰ γίνονται ἀνὰ 5 ἡμέρας περίπου καὶ διὰ κάθε πότισμα κατὰ στρέμμα θὰ ἀπαιτῶνται 50 κ.μ. περίπου. Πρὸς τὴν Φλώριναν ἐννοεῖται θὰ ἀναλογηθῇ πολὺ ὀλιγότερον ὕδωρ δι' ἑκάστον στρέμμα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν δενδρυλλίων εἰς τὰ σπορεῖα ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς ἀποστάσεις μεταξὺ τούτων. Προκειμένου διὰ τὰ ἀνωτέρω δένδρα αἱ ἀποστάσεις τὰς ὁποίας εἰς τὰ φυτῶνά μας προτιμώμεν εἶναι 0,50μ. × 0,20μ. Ἐπομένως ὁ ἀριθμὸς δενδρυλλίων κατὰ στρέμμα εἶναι:

$$\frac{1000}{0,50 \times 0,20} = 10.000 \text{ περίπου.}$$

Κατ' ὁκᾶν δὲ ἀναλογοῦσιν:

Ροδάκινα:	340 περίπου	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Αἱ ξυγίσεις} \\ \text{ἔγινοντο} \\ \text{κατὰ μῆνα} \\ \text{Ὀκτωβρίου.} \end{array} \right.$
Βερύκοκα:	510 »	
Καρυδία:	100 »	

Ἡλικία σπόρων: Κατ' ἀρχὴν πρέπει νὰ προτιμώμεν σπόρους τῆς τελευταίας ἐσοδείας, ἐλλείψει ὁμῶς ταιούτων νὰ μὴ ἀπορίπτωμεν καὶ τοὺς τῆς προηγούμενης ἐσοδείας, ἀν καὶ διάφοροι δενδροκομίαι διδάσκουσιν ὅτι ἡ διάρκεια διατηρήσεως τῆς βλαστικῆς δυνάμεως τῶν σπόρων εἶναι ὀλίγων μόνον μηνῶν, διότι τοῦτο, τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὰ Βερύκοκα δὲν εἶναι ἀκριβές.

Ἐποχὴ στρωματώσεως: Διὰ τὰ Ροδάκινα: Ὀκτώβριος.

Διὰ τὰ Βερύκοκα: Δεκέμβριος—Ἀρχαὶ Ἰανουαρίου.

Διὰ τὰ Καρυδία: Δεκέμβριος—Ἀρχαὶ Ἰανουαρίου.

Οἱ ἀνωτέρω σημειούμενοι μῆνες εἶναι οἱ καταλληλότεροι διὰ τὴν στρωμάτωσιν τῶν ἐναντι σημειουμένων σπόρων, δὲν πρέπει ὁμῶς νὰ νομισθῇ ὅτι στρωματώσεις γενομένης ἐκτὸς τῶν μηνῶν τούτων εἶναι καταδικασμένη εἰς ἀποτυχίαν.

Τρόπος τοποθετήσεως τῶν σπόρων: Εἰς τοὺς στρωματωθέντας ἢ σπαρέντας σπόρους, μετὰ τινα χρόνον, τὸ ἐν λανθανούσῃ ζωῇ, προηγούμενως, εὐρισκόμενον ἔμβρυον, ἀρκεται ταχέως ἀναπτυσσόμενον, κατακορύφως δὲ πάντοτε καὶ πρὸς τὰ κάτω μὲν [θετικὸς γεωτροπισμός] ἢ ρίζα, πρὸς τὰ ἄνω δὲ [ἀρνητικὸς γεωτροπισμός] τὸ στέλεχος μετὰ τὰ φύλλα (ὁ κορμός), ἐκτὸς ἐὰν συναντήσουν ἐμπόδια τὰ ὁποῖα, ἀναπτυσ-

σόμενα, παρακάμπτουσι, ἀκολουθοῦντα μετὰ τοῦτο, πάλιν τὴν κατακόρυφον ἢ μὲν ρίζα πρὸς τὰ κάτω ὁ δὲ κορμὸς πρὸς τὰ ἄνω, ἐν ᾧ αἱ κοτύλαι παραμένουσι ὅπου καὶ ὅπως εὐρέθησαν, δεικνύουσι τρόπον τινὰ τὸ σημεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἡ ρίζα καὶ ὁ κορμὸς ἤρχισαν τὴν ἀντίθετον ἀνάπτυξίν των. Ἐχόντες ταῦτα ὅπ' ὅψιν ὡς καὶ τὴν δημοσιευμένην σχετικὴν φωτογραφίαν ἐννοοῦμεν εὐκόλως διατὶ δὲν πρέπει νὰ θέτωμεν τὰ Καρυδία ὡς καὶ τοὺς σπόρους Ροδακινιάς καὶ Βερυκοκιάς μετὰ τὴν μύτην (κορυφὴν) πρὸς τὰ ἄνω (α) ἢ πλαγιασμένους μετὰ τὴν σχισμὴν ὀριζοντίως (β). Ὅπως δὲ καὶ τὴν ἀπὸ τῆς εἰσεργασίας εἶναι μετὰ τὴν μύτην πρὸς τὰ κάτω (γ) ἀλλὰ ἢ καλυτέρα θέσις εἶναι πλαγιασμένα μετὰ τὴν σχισμὴν κάθετον (δ, δ', δ'', δ''').

ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΝΑΟΥΜ

Καθηγὴς Γεωργικῆς Φροντιστηρίου Θεολογίας

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινλή. Κ. Ἀμάντου, καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐκδόσει Ἱστορικῆς καὶ Λογογραφικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων.

Ὁ κ. Καθηγητὴς προσφέρει μετὰ τὸ ἔργο τοῦ αὐτοῦ μὴ πολὺ τιμὴν ἐργασίαν εἰς τὸ νὰ καταστῇ γνωστὸ τὸ μεγάλο ἔργο τοῦ πρώτου δραματιστοῦ τῆς Ἑλευθερίας καὶ ἐνέσεως τῶν λαῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἰμου Ρήγα Φεραίου, διὰ τὴν πλήρη διαφώτισιν τοῦ ὁποίου δὲν ὑπολείπονται παρὰ ὀλίγα στοιχεῖα.

Μετὰ τὴν συνθετικὴν δὲ πού τὸν διακρίνει καὶ τὴν ἐπιστημονικότητά του κατὰ τὴν ὡς πρὸς τὴν ἀλληλουσίαν τῶν γεγονότων, τῶν 63 ἀνεκδότων ἔγγραφων, τὴν ἀναλυτικὴν του εἰσαγωγὴν καὶ τὴν πλουσίαν βιβλιογραφίαν του, μᾶς παρουσιάζει ὑστερα ἀπὸ μὴ ἐπὶ τούτῳ μετὰ βίας του σὴν Βιέννη γιὰ τὴν μελέτην καὶ ἀντιγραφὴν ἀπὸ τὰ ἐπίσημα ἀρχεῖα, μὴ πληρότητα προφανή. Καὶ ἔτσι πέρνομε μὴ πύστη εἰκόνα τῶν διαδραματισθέντων κατὰ τὴν σύλληψιν τοῦ Ρήγα καὶ τῶν συνεργατῶν του καὶ τῶν μετέπειτα γεγονότων. Ἐκτενέστερα θ' ἀσχοληθῶμεν προσεχῶς μετὰ τὸ βιβλίον αὐτὸ τοῦ ὁποίου τὸ γεμᾶτο ἐνδιαφέρον περιεχόμενον, μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ λόγου τῶν ἑορτῶν τῆς Ἑκατονταετηρίδος, τοῦ κἀμιν ἕνα ἀπὸ τὰ βιβλία ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἡ μὴ ἀνάγκη εἶναι πραγματικὴ ἀπώλεια.

Α. Π.

ΔΗΛΩΣΙΣ
Τὰ γραφεῖα τῶν «Νέων Χωρῶν» μεταφέρθησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θησέως 12

Εἰδήσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Βαλκανικὴν

— Ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα φωτεινὰ σημεῖα τῆς ἱστορίας τῶν Βαλκανικῶν λαῶν ἡμπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ Βαλκανικὴ Διάσκεψις, ποῦ ἐγένετο τὸν μῆνα αὐτὸν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀντιπροσώποι τῆς Ἀλβανίας, Βουλγαρίας, Γιουγκοσλαβίας, Ρουμανίας, Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος συνήλθον διὰ νὰ μελετήσουν τὰς δυνατότητας μιᾶς στενωτέρας συνεργασίας. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς Διασκέψεως, ἡμπορεῖ νὰ τὰ χαρακτηρίσῃ κάθε καλῆς πίστεως συζητητῆς, ὡς πολὺ ἱκανοποιητικά.

— Αἱ Ἀθῆναι καὶ γενικὰ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐφιλοξένησαν τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν μετὰ μεγάλην ἐγκαρδιότητα, ποῦ ἔκαμε ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν.

— Μετὰ τὴν εὐκαιρίαν τῆς Βαλκανικῆς διασκέψεως ἐγιναν καὶ ἀγῶνες, εἰς τοὺς ὁποίους ἀντιπροσώπευθησαν ὅλα αἱ ἀθλητικὰ ὀργανώσεις τῆς Βαλκανικῆς. Μετὰ ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν τονίζομεν τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν εἰς τὰς διαφόρους ἐπιδόσεις τῶν ἀθλητῶν μας, οἱ ὁποῖοι ἄλλη μὴ φορὰ ἀπέδειξαν, ὅτι εἶναι ἀντάξιοι τῶν προσδοκίων ὅλων μας.

— Ἡ Βαλκανικὴ ἔκθεσις Λαϊκῆς τέχνης εἶναι κατὰ τὴν ὁνομασίαν. Ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπὴ αἴθουσα τοῦ ταχυτογραφικοῦ ὀργανισμοῦ, ἕως τὰς μικρὰς αἰθούσας τῶν ἑλληνικῶν ἔργαστηρίων βραβεύονται καὶ πρῶτης τάξεως ἐκθέματα ποῦ κινοῦν κυριολεκτικῶς τὸν θαυμασμὸν γιὰ τὴν ὥραία τέχνην.

— Ἐπίσης ὥραία ἐνδιαφέροντα καὶ πλούσια τὰ ἐκθέματα τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ τῆς Ρουμανίας.

Ἀξίζουσιν πολλὰ συγκατηρήματα εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων καὶ στήν κ. Ἀγγελικὴ Κατσημυχάλη ποῦ τόσο ἐνδιαφέρον πάλιν εἰδείξει γιὰ τὴν καλὴν ὁργάνωσιν τῆς ἐκθέσεως.

— Οἱ Γιουγκοσλαῖοι ποῦ κατέβηκαν νὸ μᾶς ἀναποδώσαν τὴν ἐπίσκεψιν ἐφθάσαν εἰς τὰς Ἀθήνας τὴν 29 Σεβρίου ἔμειναν δὲ εἰς τὴν πρωτεύουσάν μέχρι τῆς 30 Σεβρίου. Πρὸς τιμὴν τῶν παρέθεσαν γεύματα ἐπίσημα ὁ ἐλληνογιουγκοσλαβικὸς σύνδεσμος Ἀθηνῶν, τὰ ἐμπορικὰ καὶ βιομηχανικὰ ἐπιμελητήρια Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὁ Δήμος Ἀθηναίων. Ἐπίσης προγεύματα παρέθεσαν ἡ διοίκησις τῆς ἐστρατείας Φῆς εἰς τὰ νέα γραφεῖα τῶν ἐπὶ τῆς Λεωφόρου Συγγροῦ μεγάλων ἐργοστασίων τῆς, ὁ κ. Κανελλόπουλος εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῶν χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων, ὁ κ. Χαρίλαος εἰς τὴν Ἑλεσίνα.

— Μεταξὺ τῶν ἐκδρομῶν ἦτο καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Ἰσθμίου Σεβ. Βενιαμίν, ἀντιπρόσωπος τοῦ Σέρβου Πατριάρχου, Βαρνάβα. Ὁ Σεβ. Βενιαμίν εἶναι ἀπὸ τοὺς νέους

κληρικούς τῆς Σερβικῆς ἐκκλησίας, ἔχει δὲ καίμει τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου μας.

— Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐλήφθη τηλεγράφημα τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως Θεσσαλονίκης ἀγγέλλοντος, ὅτι ἡ ἐγγραφή τῶν Ἰσραηλιτοπαίδων—μαθητῶν μὲν τοῦδε τῶν κλεισθέντων δημοτικῶν ἔξων σχολείων—ἐγένετο ὁμαλότατα εἰς τὰς τρεῖς Ἰσραηλιτικὰς δημοτικὰς σχολὰς.

Ἐπίσης οἱ Ἕλληνες μαθηταὶ τῶν ἔξων σχολῶν ἐνεγράφησαν εἰς δύο δημοτικά σχολεῖα τῆς Μακεδονικῆς πρωτεύουσας.

Εἰς τὴν τηλεγράφημα προστίθεται, ὅτι ἐξευρέθησαν παραλλήλως οἱ χώροι εἰς τοὺς ὁποίους θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀνέγκρισις τῶν νέων τεσσάρων δημοτικῶν σχολείων.

— Εἰς τὸ Ἀεροδρόμιον τοῦ Τατοῖου προσεγγίσθη Γαλλικὸν ἀεροπλάνον τύπου «Φαριάν 190», τοῦ ὁποίου ἐπιβαίνον οἱ λοχαγοὶ ἀεροπόροι Barandez καὶ Marie.

Τὸ ἀεροπλάνον τοῦτο προσφέρεται ἐκ μέρους τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ὡς δῶρον εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ἀβυσσινίας, ἐπ' εὐκαιρίαν τῆς στέψεώς του.

Οἱ καλλίτεροι διακοσμηταὶ τῶν Παρισίων ἔχουν στολίσαι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀεροπλάνου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἕνα πολυτελέστατον δωμάτιον ὕπνου καὶ σαλόνι. Τὸ ἀεροπλάνον εἶναι ἀπὸ τὰ τελειότερα κατασκευάσματα τῆς Γαλλικῆς ἀεροναυτικῆς.

Τὸ ἀεροπλάνον ἀνεχώρησεν διὰ Βηρυττὸν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀβυσσινίαν. Τὸ ἀπὸ Μπρίντις εἰς Ἀθήνας διάστημα διήρυσεν εἰς 3.30 ὥρας.

Ἀγγέλλεται ἐκ Βερολίνου, ὅτι ἐξεδόθη προνόμιον εὐρεσιτεχνίας τοῦ Reichspatentant τῆς Γερμανίας, ἐπ' ὀνόματι Εὐαγγέλου Ἀριστοτέλους Ἀγγελῆ καὶ Κ. Φ. Μπουολογιάννη, ἀναφερομένου εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς θεωρίας των, τῆς ἀναγνωρίσεως ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ 1927.

Ἡ ἐφευρέσις πραγματοποιεῖται τὴν παραγωγήν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας μόνον τῇ βοηθείᾳ τῆς θαλάσσης, ἐπενεργούσης εἰς εἰδικὰ συσκευὰς χημικῶς.

Ἐπίσης ἀνεγνωρίσθη ἡ πρακτικότης καὶ ὠφελιμότης τῆς ἐφευρέσεως παρὰ πάντων τῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ μηχανικῶν.

— Κατὰ πληροφορίας ἐκ Καΐρου, ὁ ἐκεῖ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Π. Μεταξῆς ἀνεχώρησε, μέσῳ Πόρτ Σαΐδ, εἰς Ἀβυσσινίαν, ἵνα παραστῇ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνή-

σεως εἰς τὰς ἐορτὰς τῆς στέψεως τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αἰθιοπίας Ρᾶς Τάφαρι, αἱ ὁποῖαι, ὡς γνωστὸν θὰ τελεσθοῦν τὴν 2ην Νοεμβρίου εἰς Ἀντίς Ἀμπέμπα.

Ὁ κ. Π. Μεταξῆς εἶναι κομιστὴς καὶ ὀρειχαλκίνου ἀντιγράφου τοῦ Δισκοβόλου τοῦ γλύπτου κ. Κ. Δημητριάδου, τὸ ὁποῖον θὰ προσφέρῃ ὡς δῶρον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ἀβυσσινίας. Τὸ ἀγαλμα εἶναι ὕψους 1.20 μέτρων.

Ὅπως ἐγράφη ἤδη, ὁ κ. Μεταξῆς θὰ ἐπιδώσῃ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ καὶ διαπιστευτήρια πρὸς τὸν Ρᾶς Τάφαρι, ὡς πρεσβευτῆς διαπεπιστευμένος—καὶ παρὰ τῇ Ἀβυσσινιακῇ Κυβερνήσει.

— Ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης καταρτίζεται ἐγκύκλιος, διὰ τῆς ὁποίας συνιστᾶται εἰς τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους, ὅπως καταβάλλεται προσοχὴ διὰ τὴν ἀποφυγὴν ἀδίκων συλλήψεων πολιτῶν καὶ διαπομπέσεως αὐτῶν, λόγῳ συνωνυμίας.

— Κατὰ τηλεγράφημα πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ἐντὸς τῆς προσηκούσης ἐβδομάδος ἀποπέμψαι ἐκ τῶν γαλλικῶν ὑδάτων τὸ ὑποβρύχιον «Γλαῦκος» κατευθυνόμενον εἰς Ναύσταθμον.

Ἡ ἀναφεῖσα μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν γαλλικῶν ναυπηγείων διαφορὰ θὰ διευθετηθῇ βραδύτερον.

Τὸ ὑποβρύχιον θὰ εὐρίσκειται εἰς τὰ ἑλληνικά ὕδατα κατ' ἀρχὰς τοῦ προσηκούσης μηνός.

— Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ ὑπουργείου Συγκοινωνίας, τὰ ἀναγραφέντα περὶ ὑποβολῆς ἐκ μέρους τῆς ἑταιρείας Μακρῇ προτάσεων διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς μονοπωλιακῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς δι' αὐτοκινήτων συγκοινωνίας στεροῦνται καθ' ὁλοκληρίαν ὑποστάσεως.

— Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Παπανδρέου μετὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ ὑπουργείου κ. Κακούρου μετέβη εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς καὶ συνειργάσθη ἐπὶ μακρὸν μετὰ τοῦ ὑφυπουργοῦ κ. Παπᾶ, σχετικῶς μετὰ τὴν μεταφοράν τῆς Διευθύνσεως Σχολικῆς Ὑγιεινῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς, ἐφ' ὅσον ἀλλοστε ὑπάρχει καὶ σχετικὸς νόμος.

Ὁριστικὴ ἀπόφασις δὲν ἐλήφθη εἰσέτι.

— Κατόπιν συσκέψεως μεταξὺ διαφόρων ἐργατικῶν ἀντιπροσώπων, ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις Ἐνωτικοῦ Ἑργατικοῦ Κόμματος. Ἡ διευθύνσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ νέου κόμματος θὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν κ. Τ. Α. Γεωργιάδην.

— Ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος συνέρχεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης εἰς νέαν συνεδρίαν ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων. Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ τροποποιήσῃ τὰς διατάξεις, αἵτινες καθορίζουν τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν, οὕτως ὥστε διὰ μικρὰς ὑποθέσεις αἱ ἀμοιβαὶ νὰ μὴ εἶναι ὑπερβολαί.

Τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον θὰ ὑποβληθῇ ἐκ τῶν πρώτων εἰς τὴν Βουλὴν.

— Υπό της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας υπεβλήθη εις τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας μακρὸν ὑπέκρινμα, σχετικῶς μετὰ τὸ ζήτημα τῆς προαγωγῆς τῶν δημοδιδασκάλων.

Εἰς τὸ ὑπόκρινμα τονίζεται ὅτι τὸ κύριον πλεονέκτημα τοῦ νόμου 4374 κινδυνεύει νὰ νεκρωθῇ, ἀναβαλλομένης διαρκῶς τῆς ἐκτελέσεως τῶν προαγωγῶν καὶ ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καθυστεροῦνται 2.700 προαγωγαὶ δημοδιδασκάλων, τοῦ τελευταίου 15 μηνῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀπαιτοῦν δαπάνην πλέον τῶν 6.750.000 δρχ.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρεται ὅτι ἡ εἰς βάρος τῆς δημοτικῆς παιδείας οικονομικὴ πολιτικὴ, δὲν ἐκδηλώνεται μόνον εἰς τὰς προαγωγάς, ἀλλ' ὡσαύτως ἡ μετεκπαίδευσις τῶν τρίτης τάξεως δημοδιδασκάλων διεκότη διὰ λόγους οικονομικῶν, τὸ νομοσχέδιον διὰ τὴν διαβάθμισιν τῶν γυμναστίων παραμένει ἀψηφιστόν, τὸ ζήτημα τῆς αποστολῆς εἰς Εὐρώπην ὑποτρόφων δημοδιδασκάλων παραμένει ἄλυτον, αἱ προτάσεις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου πρὸς συμπλήρωσιν θέσεων ἐπιθεωρητῶν παραμένουν ἀνεκτελέστοι, κλπ.

Τέλος, ἡ Διδασκαλικὴ Όμοσπονδία τονίζει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ θελήσῃ, ἀναθεωροῦσα τὴν μέχρι τοῦδε τακτικὴν τῶν οικονομικῶν, ἐναντὶ τῆς δημοτικῆς παιδείας, νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰ κατὰ τὴν δίκαιαν αἰτήματα τοῦ διδασκαλικοῦ κλάδου:

1) Ἐκτέλειαι τῶν καθυστερουμένων προαγωγῶν. 2) Ἀναγραφή εἰς τὸν ὑπὸ σύνταξιν προϋπολογισμὸν τῆς ἀναγκαίας πιστώσεως διὰ τὴν κανονικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τῆς διαβαθμίσεως. 3) Συνέχισις τῆς μετεκπαίδευσως τῶν τρίτης τάξεως δημοδιδασκάλων εἰς μονοτάξια τμήματα διδασκαλείων. 4) Ὑποβολὴ καὶ ψήφισις τοῦ ἐτοίμου νομοσχεδίου περὶ δικαιότερας διαβαθμίσεως γυμνασιαστῶν. 5) Ἀποστολὴ ὑποτρόφων δημοδιδασκάλων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ 6) Συμμετοχὴ δημοδιδασκάλων εἰς τὰ ἐποπτικά συμβούλια, σύμφωνα μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπιθεωρητικοῦ συνεδρίου.

— Ἀγγέλλεται ἐκ Βελιγραδίου, ὅτι ἀφίκετο ἐκεῖ ὁ Ἀγγλικανὸς ἐπίσκοπος τοῦ Γιβραλτῶρ Σεβ. Χίγκς, γενόμενος δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Βαρνάβα ἐν εἰδικῇ συνεδριάσει τοῦ συνεδρίου τοῦ εἰς τὸ Καρλόβιτς Συνεδρίου τῆς Νοτιοσλαβικῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τὰς πρὸς τοὺς δημοσιογράφους δηλώσεις του ὁ Σεβ. Χίγκς ἐτόνισεν, ὅτι εἶνε ἐνθέρμος ὁπαδὸς τῆς προσεγγίσεως τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου.

— Εἰς τὸ Βουκουρέστι ἀνεκαλύφθη κομμουνιστικὴ συνωμοσία στρεφόμενη κατὰ τοῦ καθεστώτος, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐγένοντο πολλοὶ συλλήψεις ὑπόπτων προσώπων. Ἡ Διεύθυνσις τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας ἀνεκοίνωσε τὸν κατάλογον τῶν 30 κυριωτέρων πρακτῶν τῆς ἀνακαλυφθείσης κομμουνιστικῆς κατασκοπείας, οἵτινες προσέβησαν εἰς πλήρεις ὁμολογίας. Ἀρχηγὸς τῆς ὁργανώσεως ταύτης εἶνε ὁ Φρειδερίκος

Λαούδα, ὅστις ἔχει αὐστριακὸν διαβατήριον ὑπὸ τὸ ὄνομα Γουσταῖος Μάττα καὶ εἶνε ἀντιπρόσωπος τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου κατασκοπείας τῆς Βιέννης. Οἱ πλείστοι τῶν ἐνεχομένων εἶνε ξένοι ἢ ἀμφιβόλου ὑπηκοότητος. Εἰς μόνον εἶνε ἀξιοματικὸς, εἰς ὑπαξιωματικὸς καὶ τρεῖς στρατιῶται οἱ ὁποῖοι εἰργάζοντο ἐπίσης πρὸς παροχὴν πληροφοριῶν. Ἀναμειγμένοι ἐπίσης εἰς τὴν κατασκοπείαν εἶνε εἰς ὑπάλληλος τῆς φωτογραφικῆς ὑπηρεσίας τῆς ρουμανικῆς ἀεροπορίας, εἰς ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, εἰς ἀρχιεφύλαξ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑξωτερικῶν καὶ εἰς πρῶν ἀρχιεφύλαξ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου. Μετέχουν ἀκόμη τῆς κατασκοπείας τέσσαρες γυναῖκες, ἑξ ὧν δύο διπλωματοῦχοι τῆς χημείας.

— Δέκα ἐκ τῶν κατηγορουμένων ἀπεφυλακίσθησαν προσωρινῶς μετὰ τὰς ὁμολογίας των. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω συνελήφθησαν ἀκόμη ἄλλοι τέσσαράκοντα, τῶν ὁποίων ὁμοῦ τὰ δόγματα τηροῦνται μυστικὰ διότι ἐξακολουθοῦν αἱ ἀνακρίσεις. Οἱ κατάσκοποι εἶχαν εἰς τὸ Βουκουρέστι πέντε κεντρικὰ γραφεῖα ἅτινα ἐνεργεῖν ὡς ἐμπορικά. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐβεβαίωσε, ὅτι ἡ ὁργάνωσις τῆς σοβιετικῆς κατασκοπείας εἶχε διακλαδῶσεις καὶ μέχρι τῶν γραφείων τοῦ ἐπιτελείου. Βεβαιοῦται ὁμοῦ, ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν κατηγορηθέντων προσώπων ἀπετέλεσε μέλος τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐπιτελείου.

— Ὁ Γαβριήλ Καντὴ δημοσιεύει εἰς τὴν «Μιλλιέτ» ἐπιστολὴν ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐξαίρει τὴν χειρονομίαν τοῦ κ. Βενιζέλου ἐνεργήσαντος ἵνα χαιρέτῃ εἰς τὸ Στάδιον τὴν τουρκικὴν σημαίαν. Οὐδέποτε, θὰ λησμονήσω, γράφει, τὴν σκηνὴν ταύτην. Ὁ κ. Βενιζέλος ἠνοιξεν ἀγῶνα πραγματώσεως τῆς ἐλληνοτουρκικῆς φιλίας ὅχι μόνον εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν ἐπισημάνει τῆς συμφωνίας, ἀλλὰ ἄπαντοχού τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς πού ἐπατήσαμεν τὸ χῶμα τῶν Ἀθηνῶν ἡσθάνθημεν ὅτι εὐρισκόμεθα ὑπὸ τὴν ἀτμόσφαιραν φιλίας.

— Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει διετίας ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς μοναρχίας ἐν Ἀλβανίᾳ, ἐκυκλοφόρησαν τὰ νέα γραμματόσημα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα φέρουν τὴν εἰκόνα τοῦ βασιλέως Ζόγοι.

— Ἡ Ἀλβανικὴ κυβέρνησις ἀποφασίσασα νὰ ἱδρῇ ἓνα σανατόριον διὰ τοὺς φυματικούς, μετεκάλεσε ἀπὸ τὸ Δαυὸς τῆς Ἑλβετίας τὸν εἰδικὸν φυματιολόγον κ. Kalmar, ὅπως ὑποδείξῃ τὴν κατάλληλον τοποθεσίαν διὰ τὴν ἀνέγειρσιν τοῦ σανατορίου καὶ ὁργάνωσιν αὐτοῦ. Ὁ κ. Kalmar ἐπισκεφθεὶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πολλὰ μέρη τῆς Ἀλβανίας, ἐξέλεξε ὡς ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κατάλληλον τὴν Μοσχόπολιν εὐρισκομένην εἰς ὕψος 1300 μ. ΒΑ τῆς Κορυτσῆς.

— Ἡ ὑπὸ τὸν κ. Λέον Rey γαλλικὴ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ, ἡ ὁποία ἀπὸ ἐτῶν ἐνεργεῖ ἀνασκαφὰς εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἀπολλωνίαν (εὐρισκομένην εἰς τὴν σημερινὴν πεδιάδα τῆς Μουζακίας ἐν Ἀλβα-

νίᾳ) ἀνεῦρεν ἐσχάτως ἑλληνικὰ ἀγγεῖα μεγάλης ἀξίας, τοῦ πέμπτου ἢ ἑκτοῦ πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος.

— Μετὰ ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν ἐγιναν εἰς Ἀσσίζι οἱ γάμοι τοῦ Βασιλέως τῆς Βουλγαρίας Βόριδος τὴν 25 Ὀκτωβρίου.

Ἡ τελετὴ τῶν γάμων τοῦ βασιλέως τῆς Βουλγαρίας Βόριδος μετὰ τῆς πριγκίπισσας Ἰωάννας τῆς Ἰταλίας προσέλαβε πανηγυρικὸν χαρακτῆρα. Ὅλοι αἱ Ἰταλικαὶ πόλεις ἦσαν σημαϊστολιστοί, εἰς δὲ τὸ Ἀσσίζι συνέρρευσαν χιλιάδες κόσμου διὰ νὰ ἴδωσιν τὸν γάμον.

Τρεῖς βασιλικαὶ ἀμαξοστοιχίαι, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία μετὰ τὴν νύμφην καὶ τοὺς Βασιλεῖς τῆς Ἰταλίας καὶ ἡ ἄλλη μετὰ τὸν Βόριδα καὶ τοὺς συγγενεῖς του, μετέφεραν εἰς Ἀσσίζι, ὅλην τὴν πριγκιπικὴν ὀμήγηρον, ἐφθασαν δὲ μετὰ τὴν καθυστέρησιν, ὥστε ὁ κ. Μουσσολίνι καὶ οἱ ὑπουργοί, ποὺ ὑπεδέχθησαν τοὺς βασιλεῖς, ἐχρεώσθη ν' ἀναμείνουν ἐπὶ δύο ὥρας εἰς τὸν σταθμόν.

Ἡ τελετὴ τῶν γάμων εἰς τὸν Ἀγ. Φραγκίσκον τῆς Ἀσσίζης ὑπῆρξε συντομωτάτη, διαρκέσασα μόλις ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, κατ' ὅσον ἐγκατελείφθη ἡ ἀρχικὴ σκέψις περὶ τελέσεως ὁλοκληροῦ καθολικῆς λειτουργίας καὶ ἡ ὅλη ιεροτελεστία περιορίσθη εἰς τὸ ἀπλοῦν τυπικὸν τοῦ γάμου, ἐνώπιον τοῦ τάφου τῆς προγόνου τῆς νύμφης, Μαρίας τῆς Σαβοΐας. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν ιεροτελεστείαν, οἱ δύο νεόνυμφοι κατήλθον εἰς τὴν κρύπτην καὶ προσεκύνησαν τὸ λείψανον τοῦ Ἀγ. Φραγκίσκου.

— Μεταξὺ τῶν παρισταμένων διεκρίνετο ὁ Φερδινάνδος τῆς Βουλγαρίας, ἡ δούκισσα τῆς Ἀόστρης μετὰ τῆς ἡρώδης βασιλίσσης τῆς Ἑλλάδος Σοφίας μετὰ τὴν περιφημίαν τῶν τῶν ἀδελφῶν τῆς καὶ ὁ κ. Μουσσολίνι ἐν χρυσοπικρῇ στολῇ, μετὰ τὸν περιδέραιον τῆς Ἀντωνιστίνας. Ὅλοι αἱ πριγκίπισσαι τοῦ οἴκου τῆς Σαβοΐας, ἔφεραν λευκὸν κεκρύφαλον.

Ὁ καιρὸς δὲν ἠνένησε τοὺς γάμους. Ἡ ἀπὸ πρώτης συνεχιζομένη βροχὴ μετεβλήθη εἰς πραγματικὸν καταράκτην, ὅταν τὸ αὐτοκίνητον τῶν βασιλέων καὶ τῶν προσκεκλημένων ἤρξαν νὰ καταφθάνουν πρὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῆς ιεροτελεστίας ἐπέσε καὶ σφοδρὸτάτῃ χάλαζα, ἡ ὁποία ἤκούετο καὶ ἐντὸς τοῦ ναοῦ.

Ἡ πριγκίπισσα Ἰωάννα, ἀποβιβαζομένη ἐκ τοῦ αὐτοκινήτου τῆς, δὲν κατάρρωσε, παρ' ὅλας τὰς ἀνογεισας ὀμπρέλλας, νὰ σώσῃ τὸ ὥραιον νυμφικὸν τῆς φόρεμα ἀπὸ τὴν νεροποντὴν, εἰσῆλθεν δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀρκετὰ βρεγμένη καὶ μετὰ τὴν οὐρανὸν τοῦ φορέματος τῆς καταρανῶς λασπωθεῖσαν. Πολὺ χειροτέραν δὲ τὴν ὑπεστήσαν αἱ περισσότεραι τῶν πριγκίπισσῶν καὶ τῶν ἄλλων προσκεκλημένων, αἱ ὁποῖαι, λόγῳ τοῦ συνωστισμοῦ τῶν αὐτοκινήτων, δὲν κατάρρωσαν ν' ἀποβιβασθῶν ἀκριβῶς πρὸ τῆς θύρας τοῦ ναοῦ. Ὅλοι εἰσῆλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν διάβροχοι κυριολεκτικῶς καὶ

ΝΕΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

— Τὸ ἄρθρο τοῦ συνεργάτου μας κ. Ἀντ. Χρηστομάνου μετὰ τὸν τίτλον «*Πρέπει νὰ ἀγαπήσωμε τὸ σπῆτι μας, τὴν Ἑλλάδα*», ποὺ ἐδημοσιεύθηκε σὺν τῷ τυχῶς τοῦ Ἰουλίου τῶν «*Νέων Χωρῶν*» ἐκίνησε τὴν προσοχὴν πολλῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὰ κοινὰ, ἀνεδημοσιεύθη δὲ σὲ πολλὰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ εἰς τὴν «*Ἀγροτικὴν Κρήτην*». Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Μ. Ε. Ε. ἐπῆρε πολλὰ συγχαρητήρια ἐπίσης δὲ καὶ τὴν παρακάτω ἐπιστολὴν τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἐλευθερίου Βενιζέλου, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ γράφει τὰς ἐξῆς:

23 Ὀκτωβρίου 1930

Φίλτατε κ. Χρηστομάνε,

Ἐπιτρέπατέ μου νὰ σὰς σπῆξω τὸ χέρι γιὰ ἓνα ὡραϊότατον ἄρθρον σας ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν «*Πρέπει νὰ περιποιηθῶμε τὸ σπῆτι μας, τὴν Ἑλλάδα*», τὸ ὁποῖον ἐδιάρσα πρὸ μικροῦ εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Κρήτην.

Μετὰ φιλικώτατα αἰσθήματα
ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Μ. Ε. Ε. ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς νὰ ἐορτασθῇ πανηγυρικῶς τὴν ἑτήσια τῆς ἐορτῆς τὴν 26 Ὀκτωβρίου ἀπηύθυνε σχετικὰ ἐγγραφα πρὸς τὰ τμήματά της, τοὺς κ. Νομάρχας, Ἐπαρχοὺς, Προέδρους Κοινοτήτων, Διευθυντὰς σχολείων Μακεδονίας καὶ Θράκης.

Πρὸς τοὺς Διευθυντὰς τῶν σχολείων ἀπεστάλη ἡ κατωτέρω ἐγκύκλιος:

Φίλε Διευθυντά

Ὑστερα ἀπ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἐορτάσωμεν τὴν 26 Ὀκτωβρίου, ἐορτὴν τοῦ Μεγάλου Πολισχοῦ τῆς Μακεδονικῆς Μητροπόλεως καὶ μαζί τῆς ὁργάνωσός μας. Δὲν

μετὰ κατεστραμμένα τὰ βαρύτιμα φορέματά των.

Ἐπίσης ἡ βροχὴ κατέστρεψε καὶ ὅλον τὸν διάκοσμον τῶν ὁδῶν καὶ περιέλουσε ἀμείλικτως τὸ ἀναμένον ἔξω τοῦ ναοῦ πλῆθος, τὸ ὁποῖον ἐξέσπα εἰς κραυγὰς ἀπογοητεύσεως καὶ ἐκκλήσεις πρὸς τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον, ὅπως σταματήσῃ τὴν βροχὴν.

— Οἱ νεόνυμφοι ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀσσίζι διὰ Μπρίντζι ὅπου ἐπεβιβάσθησαν τοῦ Βουλγαρικοῦ ἀτμοπλοίου «*Τσάρος Φερδινάνδος*», διὰ τοῦ ὁποίου ἐταξίδευσαν εἰς Βάζναν. Ἐκεῖ ἐφθασαν τὴν 31 Ὀκτωβρίου.

Οἱ νεόνυμφοι διήλθον ἀπὸ τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου μετὰ καθυστέρησιν μίας ἡμέρας. Κατὰ τὴν διέλευσίν των δὲ ἀντιλλάγισαν θερμὰ τηλεγραφήματα μετὰ τοῦ Βασιλέως τῆς Βουλγαρίας καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Ζαΐμη.

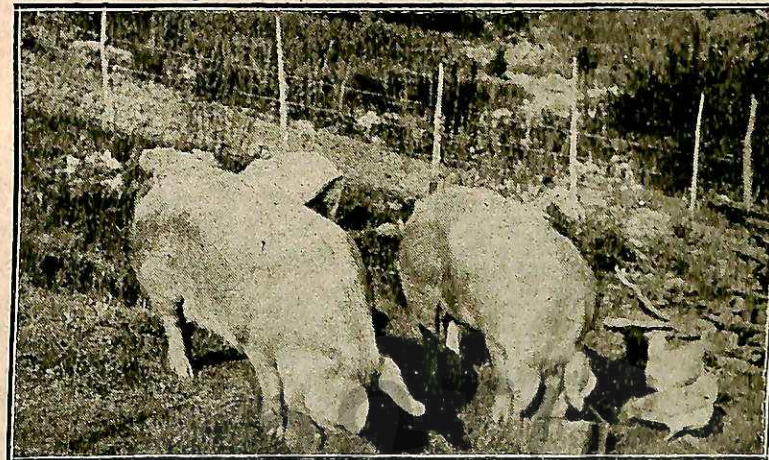
Τοὺς νεόνυμφοις θὰ συνοδεύσουν οἱ βασιλεῖς τῆς Ἰταλίας καὶ ἡ ἀκολουθία των.

θὰ θελήσωμεν ἔδω νὰ ἐξάρωμεν τὴν ἰδιαίτεραν σημασίαν ποὺ ἔχει δι' ἡμᾶς, τοὺς βορείους Ἑλληνας ἡ ἱστορικὴ αὕτη ἡμέρα.

Μετὰ τὴν σημερινὴν ἐγκύκλιον θέλομεν νὰ σὰς παρκαλέσωμεν νὰ ἐνδιαφερθῆτε καὶ πάλιν ἐφέτος διὰ τὴν καλυτέραν ὁργάνωσιν τῆς ἐτήσιας ἐορτῆς μας καὶ τῆς σχετικῆς τελετῆς. Καὶ δι' αὐτὸ σκόπιμον θεωροῦμεν νὰ σὰς συστήσωμεν νὰ συνεννοηθῆτε μετὰ τοὺς κοινοτικούς σας Ἀρχοντας, ὅπως ἔγινε καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη. Ἐπειτα ἡ ἐπιτροπὴ ποὺ θὰ καταρτισθῇ νὰ ἐνδιαφερθῇ διὰ τὴν ἀξιοπρεπεῖα διενέ-

ργειᾶν τοῦ ἐτήσιου ἐράνου, τὸ προῖόν τοῦ ὁποίου θὰ ἀποσταλῇ πρὸς τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν τῶν σχολείων σας, ὁ ὁποῖος θὰ συγκεντρώσῃ δὲ τὰ ποσὰ τῆς περιφέρειας, ἐν καιρῷ δὲ καὶ κατόπιν συνεννοήσεως θὰ διατεθῇ διὰ τὴν προμήθειαν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερων περιφερομένων κινηματογραφικῶν μηχανημάτων καὶ μορφωτικῶν ταινιῶν διὰ τὴν περιφέρειάν σας καὶ πρὸς τοῦτο θὰ ἐνδιαφερθῆτε ὅλοι ὥστε τὸ πρῶτον τοῦ ἐφετινοῦ ἐράνου νὰ εἶναι ἀνώτερον, ἀπὸ τὸσον σπουδαῖος εἶναι ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον γίνεται.

Μετὰ τὴν σημερινὴν εὐκαιρίαν σὰς παρακαλοῦμεν νὰ ἐξακολουθήσετε ἐπιδεικνύοντες ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὸν σχολικὸν σας κήπον, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ περιποιήσθε μετὰ τοὺς μαθητὰς σας. Ἄν δὲν κατωρθώσατε ἀκόμη νὰ ἀποκτήσατε ἑκτασιν κατάλληλον μὴ ἀπογοητεύσθε. Φροντίσατε καὶ θὰ ἐπιτύχετε. Πάντως σὰς παρακαλοῦμεν, ἂν δὲν μᾶς ἐστειλάτε δελ-

Εἰς τὴν ἐπάνω φωτογραφίαν εἶνε τὰ δύο γουρουνάκια, ποὺ ἐχάρισε πέριον ἡ Μ. Ε. Ε. εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον Καστανιάς—Βεροίας κ. Εὐστ. Ἀθανασιάδην.

Εἰς τὴν κάτω: Ἡ θηλυκὴ μετὰ τὰ δέκα γουρουνόπουλα ποὺ γέννησε πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρας.

ΜΟΛΙΣ ΕΞΕΔΟΘΗ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

υπό: ΧΑΡ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Έκδοτικού οίκου Δημητράκου

Είνε ο χρήσιμος σύντροφος κάθε εκπαιδευτικού λειτουργού και μέσα σ' αυτό το βιβλίο βρίσκει κανείς πολλές απαραίτητες οδηγίες για το νέο σχολείο.

τίον της καταστάσεως του σχολικού σας κήπου να μάς το στείλετε το ταχύτερον διότι μάς είναι πολύ χρήσιμον διά την τακτοποίησιν του αρχείου μας.

Με την ελπίδα, ότι θα έχετε την καλωσύνη εν καιρῷ να μάς γνωρίσετε τα του έορτασμού και ότι η συνεργασία μας θα συνεχισθῇ και εἰς τὸ μέλλον ἐπ' ἀγαθῇ της προόδου της πατρίδος μας, σὰς στέλλομεν τοὺς φιλικωτέρους μας χαιρετισμούς.

— Υπάρχουν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Μ.Ε.Ε. πληροφορίες, κατὰ τὰς ὁποίας ἔγιναν παντοῦ ἐτοιμασίαι διὰ τὸν καλύτερον έορτασμόν τῆς έορτῆς. Ὁ Νομάρχης, Φλωρίνης κ. Β. Μπάλλος ἐκοινοποίησε πρὸς τοὺς κ. Προέδρους τῶν Κοινοτήτων, τοὺς Διδασκαστάς, Ἐφημερίους καὶ τοὺς κ. κ. Δημοδιδασκάλους τοῦ Νομοῦ Φλωρίνης τὴν κατωτέρω ἐγκύκλιον:

«Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐταιρείας καθώρισε διὰ τελευταίας τροποποιήσεως τοῦ καταστατικού αὐτῆς ὅπως ἡ 26 Ὀκτωβρίου ἐκάστου έτους, ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσπικῆς, ἐορτάζεται λόγῳ τῆς μεγάλης ἐθνικῆς σημασίας ἣν ἐνέχει δι' ὅλον τὸν Ἑλληνισμόν ἰδίως δὲ τὸν τῆς Βορείου Ἑλλάδος ὡς ἡμέρα ἐθνικῆς έορτῆς ἐνεργεῖται δὲ κατ' αὐτὴν γενικὸς έρρανος καὶ εἰς τὰ μικρότερα ἀκόμη χωρία ὑπὲρ ἐνισχύσεως τοῦ έργου τῆς.

Κρίνοντες τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐταιρείας ὡς τὰ μάλα συντελεσματικὴν ἀνὰ τὸν ἐνός ἑφημερίου καὶ ἐνός δημοδιδασκάλου ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων, τοῦ προέδρου τῆς Κοινοτήτος καὶ δύο εὐπολήπτων πολιτῶν, ἣτις θέλει μεριμνήσῃ τόσο διὰ τὸν έορτασμόν ὅσον καὶ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ έράνου καθ' οἷον τρόπον ἤθελεν αὕτη κρίνει προσηρότερον.

Εἰς ἐκάστην Κοινότητα συνεστήθη ἀρμοδίως ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐξ ἐνός ἑφημερίου καὶ ἐνός δημοδιδασκάλου ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων, τοῦ προέδρου τῆς Κοινοτήτος καὶ δύο εὐπολήπτων πολιτῶν, ἣτις θέλει μεριμνήσῃ τόσο διὰ τὸν έορτασμόν ὅσον καὶ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ έράνου καθ' οἷον τρόπον ἤθελεν αὕτη κρίνει προσηρότερον.

Εἰς τὸν έρανον καλοῦνται νὰ συνεισφέρ-

ρῶσιν οἱ κάτοικοι, τὰ ἐκκλησιαστικὰ ταμεῖα, οἱ συνεταιρισμοὶ κ.λ.π.

Τὸ προῖόν αὐτοῦ τῶν μὲν Κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας Φλωρίνης, θέλει υποβληθῇ ἡμῖν δι' ἀναφοράς τοῦ Προέδρου ἐπὶ ἀποδείξει ἵνα κατατεθῇ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐνταῦθα Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐταιρείας, τῶν δὲ Κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας Καστορίας ὁμοίως δι' ἀναφοράς τοῦ Προέδρου θέλει υποβληθῇ εἰς τὸν Μητροπολίτην Καστορίας, ἵνα κατατεθῇ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐκεῖ Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐταιρείας.

Οἱ κ. κ. Δημοδιδασκαλοὶ παρακαλοῦνται νὰ μεριμνήσωσι διὰ τὴν διοργάνωσιν καὶ σχολικῆς έορτῆς. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ἐν τέλει ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ ἐκτιμῶσαι τὸν σκοπὸν τοῦ έορτασμοῦ καὶ τοῦ έράνου θέλουσι καταβάλει πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῶν».

— Ἐπανῆλθεν ἐκ τοῦ ἀνὰ τὴν Εὐρώπην ταξιδίου του ὁ Πρόεδρος τῆς Μ.Ε.Ε. κ. Α. Χρηστομάνος μετὰ τῆς κυρίας του.

Λόγῳ τῆς υγείας του ὁ κ. Πρόεδρος εἶνε ἀκόμη εἰς τὸ κρεβάτι, κατὰ σύστασιν τῶν ἱατρῶν. Παρ' ὅλην ὁμως τὴν ἀσθένειάν του δέχεται σχεδὸν καθημερινῶς τὸν Γεν. Γραμματέα τῆς Μ.Ε.Ε. μετὰ τοῦ ὁποίου συνεργάζεται καὶ λαμβάνει γνώσιν ὅλων ἐν γένει τῆς κινήσεως τῆς ἐταιρείας.

Ὁ ἴδιος ἔκαμε τὴν ἐπιλογὴν τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν αἱ ὁποῖαι πρὸ ἡμερῶν παρηγγέλθηκαν καὶ ἀναμένονται.

— Διὰ τὴν ἐξάυρεσιν τῶν καταλληλοτέρων ταινιῶν καὶ εἰκόπων προβολῶν ἡ Μ.Ε.Ε. εὕρισκεται ἤδη εἰς συνεννόησιν μετὰ τὸ Ἰνστιτοῦτο τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ κινηματογράφου τῆς Ρώμης καὶ μετὰ 25 ἄλλα Γερμανικὰ, Ἰταλικὰ καὶ Γαλλικὰ ἐργοστάσια. Αἱ ταινίαι πιθανόν νὰ ἀνταλλάσσωνται μετὰ τῶν σχολείων καὶ ἴσως νὰ μὴ γίνῃ προμήθεια διὰ κάθε σχολεῖον εἰδικῶς.

— Ἐφέτος πολλὰ κορίτσια ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην ἦλθαν καὶ ὑπέστησαν εἰσιτηρίους ἐξετάσεις διὰ τὸ Διδασκαλεῖον Οἰκοκυρικῆς Ἐκπαιδεύσεως (Χαροκόπειον Σχολήν). Ἐπέτυχαν προστατεύμεναι τῆς ἐταιρείας μόνον πέντε μετὰ 38, εἰσῆχθησαν δὲ εἰς τὸ Οἰκτροφεῖον Καλλιθέας ὡς ὑπότροφοι τῆς Μ.Ε.Ε. τέσσαρες. Ἐτοὶ σήμερα ἡ Μακεδονικὴ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐταιρεία ἔχει μαζὶ με μίαν ἄλλην ἀπὸ πέρου ὑπότροφον μαθήτρια τῆς Χαροκοπείου Σχολῆς πέντε ἐν ὅλῳ ὑποτρόφους.

ΚΩΣΤΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Δέχεται 9-1 π. μ. 3-8 μ. μ.

ΓΛΑΣΤΩΝΟΣ 5τ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΡΙΣΤ. Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΘΗΣΕΩΣ 12

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τηλεφ. 57-08

Αναλαμβάνει τὴν διεκπεραίωσιν

Δικαστικῶν

Διοικητικῶν

Φορολογικῶν

ὑποθέσεων

— Εἴχαμε γράφει σ' ἄλλο φύλλο, ὅτι εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ δημοτ. σχολείου Καστανιάς Βερροίας πέρου εἶχε δώσει βραβεῖον γιὰ τὴν καλὴν του ἐργασίαν ἡ Μ.Ε.Ε. ἕνα ζευγάρι γουρουνάκια μικρὰ ἐκλεκτῆς ράσας, γιὰ ἀναπαραγωγὴν.

Εἴχαμε σχετικῶς πληροφορίαις ὅτι τὰ γουρουνάκια ἐμεγάλωσαν μέσα σ' ἕνα έτος καὶ ἀνεπτυχθῆσαν ἱκανοποιητικὰ. Ζυγίζει σήμερα τὸ καθένα κοντὰ 200 κοιλὰ. Ἡ θηλυκὴ δὲ ἐγέννησε 10 γουρουνόπουλα. Σήμερα δημοσιεύομε δύο σχετικὰς φωτογραφίας.

— Κοντὰ στὰ ἄλλα ἐντὸς τοῦ τρέχοντος έτους ἡ ἐταιρεία θὰ ἀσχοληθῇ καὶ μετὰ τὴν διάδοσιν τῆς καλλιέργειας τῆς λεύκας, ἡ ὁποία τόσο ἐύκολα ἀναπτύσσεται. Ἰσως μάλιστα, μετὰ εἰδικὴν ἐγκύκλιον νὰ γίνῃ σύστασις εἰς τοὺς διδασκάλους νὰ ἐνδιαφεροῦν διὰ τὸν πολλαπλασιασμόν τῆς.

Ἡ ἀποστολὴ τῶν φύλλων τῶν

"ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ,"

γίνεται τακτικὰ καὶ

με ἰδιαιτέραν προσοχήν.

Ὅσοι ἐκ τῶν κ.κ. Συνδρομητῶν μας

δὲν τὰς λαμβάνουν νὰ μάς γράφουν ἁ-

μέσως διὰ νὰ ἐφιστώμεν τὴν προσοχήν

τῶν ἀρμοδίων.

"ΣΠΕΣ,"

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Συνεταιρισμὸς «ΣΠΕΣ», κατόπιν σοβαρᾶς μελέτης, παράγει φάρμακα ἡγχυμῆνης γνησιότητος, ἐπὶ τῇ βάσει γνωμῶν καὶ οδηγιῶν τῶν ἐξοχωτέρων ἐπιστημονικῶν κορυφῶν τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ φαρμακευτικὰ ταῦτα προϊόντα τῆς «ΣΠΕΣ», ἀφ' οὗ ὑποστώσι τὸν ἐπιστημονικὸν έλεγχον τῶν τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Συνεταιρισμοῦ, ὑποβάλλονται καὶ εἰς ἕτερον έλεγχον τῆς ποιότητος αὐτῶν παρὰ τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, μετὰ τὸν ὁποῖον χορηγεῖται ἄδεια τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς περὶ ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐν Ἑλλάδι.

ΑΝΤΙΘΕΡΜΟΛΗ "ΣΠΕΣ,"

Τὸ ἐπιστημονικώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον φάρμακον κατὰ τῶν ἐλῶδων πυρετῶν, κατ' ἐξοχήν δὲ τογωτικόν.

Περιέχει τὴν ἐκλεκτοτέραν ποιότητα κινίνης (Chlorhydrate et Formiate), εἶναι κατ' ἐξοχήν εὐδιάλυτος καὶ εὐαπορρόφητος, εἶναι μετὰ ὀλίγας λέξεις προϊόν τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης. Αἱ γενόμενα δὲ δοκιμαὶ στεφθεῖσαι ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, παρέχουσιν ἐγγύησιν, ὅτι θὰ καταπολεμηθῶσι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ ἐλῶδεις πυρετοί.

ΙΩΔΟΤΑΝΙΚΟΝ ΣΙΡΟΠΙΟΝ "ΣΠΕΣ,"

Κατὰ τῆς διογκώσεως τῶν περιτραχηλίων καὶ ἄλλων ἀδέγων τῶν προφυματικῶν καταστάσεων καὶ καθ' ὅλης τῆς ὁπουδήποτε χοιραδώσεως. Κατὰ τὸ θέρος δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ ἐπιτυχῶς τὸ Μουρουνέλαιον.

ΠΟΛΥΤΙΤΑΝΙΝΗ "ΣΠΕΣ,"

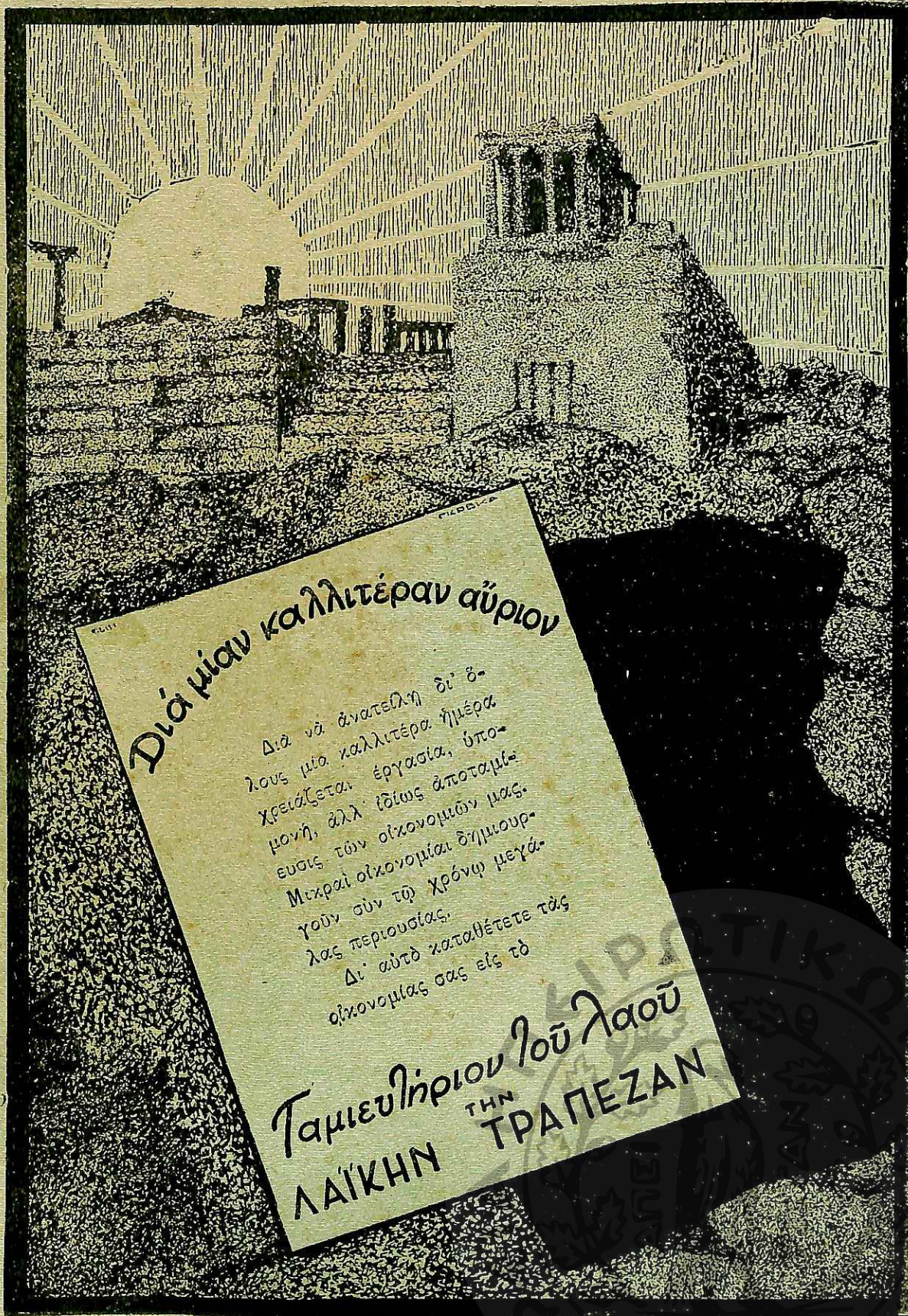
Εἶναι τὸ φάρμακον τὸ κατ' ἐξοχήν ἐπιτυχάνον τὴν ἐν τῷ ὁργανισμῷ αὐξήσιν τῶν ἀλάτων ἀσβεστίου, ἡ ἑλλειψις ἣ ἐλάττωσις τῶν ὁποίων πλείστας βλαστὰς ἐξαντλητικὰς καὶ παθολογικὰς καταστάσεις προκαλεῖ.

Ἡ Πολυτιτανίνη χορηγεῖται κατὰ τὴν χλωρώσιν, τὴν ἀναιμίαν, ἀνάρρωσιν ἐκ λοιμῶδων νόσων, τὰς λυμφατικὰς καταστάσεις, τὴν χοιραδῶσιν, τὰς προφυματικὰς καταστάσεις, τὴν φυματίωσιν, ὁσίων καὶ πνευμόνων, τὰς ἐπιμόνους διαρροίας, τὰς χρονίας ἐντερίτιδας, τὴν νευρασθένειαν, τὴν φωσφατουρίαν, τὴν ἐγκυμοσύνην, τὸν θηλασμόν καὶ τὴν περίοδον τῆς ὁδοντοφυΐας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν παιδίων.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ "ΣΠΕΣ,"

Γαλάκτωμα Μουρουνελίου, Λίνιμαν, Ἐλαιόφορμ, Ἐσπεριδίνη, Ἐλαῖον Παραφφίνης, Πεπτοῖω-δίνη, Ναρδοβρωμίνη, Ὀπωρίνη, Πεπτονοῦχος σίδηρος, Σιρόπιον Αἰμοσφαιρίνης, Θειεροξυλίνη, Ὑποφωσφορῶχον σιρόπιον, Θεοσπεσίνη, Οὐρικολυζίνη, Βάμβας Ὑδροφίλος (εἰδικὴ ποιότης), Ἐπιδερμικά, Βαζελίνη εἰς σωληνάρια, φαρμακευτικοὶ σάπωνες, κινίνη εἰς σακχαρόπηκτα κλπ. κλπ.

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΑ ΚΟΥΦΕΤΑ ΚΙΝΙΝΗΣ "ΣΠΕΣ,"

Διὰ μίαν καλλιτέραν αὔριον

Διὰ νὰ ἀνατεῖλῃ δι' ὅ-
λους μίαν καλλιτέραν ἡμέραν
χρειάζεται ἐργασία, ὑπο-
μονή, ἀλλ' ἰδίως ἀποταμί-
ευσις τῶν οἰκονομῶν μας.
Μικραὶ οἰκονομίαι δημιουργ-
γοῦν σὺν τῷ χρόνῳ μεγά-
λας περιουσίας.
Δι' αὐτὸ καταθέτετε τὰς
οἰκονομίας σας εἰς τὸ

Ταμιευτήριον τοῦ Λαοῦ
ΤΗΝ
ΛΑΪΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ